

bb. 61. fogadás a divsz végrehajtó bizottságának budapesti ülés-
szakán résztvevő delegátusok tiszteletére

t/bi/gg/a/la

1964. július 13.

a magyar kommunista ifjúsági szövetség és a magyar ifjúság
országos tanácsa hétfőn este az ifjúság szállóban fogadást
adott a demokratikus ifjúsági világszövetség végrehajtóbizott-
ságának budapesti ülészakán résztvevő delegátusok tiszteletére.
a fogadáson megjelentek méhes lajos első titkár vezetésével a
kisz központi bizottságának titkárai, a vendégeket a magyar fi-
atalság nevében nádasdi józsef, a magyar ifjúság országos taná-
csának elnöke, a kisz központi bizottságának titkára üdvözölte.
az üdvözlésre rodolfo mechini, a divsz elnöke válaszolt./mti/

- v é g e -

21.00/a

- 34 -

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Béni utca 6-7. Telefon: 100-400, 300-500

A szerkesztésért és kiadásáért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1964. július 14.

bb 1. vajda lajos, berény róbert, székely bertalan, matisse
monográfiája a képzőművészeti kiadó nyári terveiben

i tf/hné-lm fm

1964. július 14.

a nyári hónapokra gazdag könyvtermést ígér a képzőművészeti
alap kiadóvállalata. a harmadik negyedévi új kiadványok között
művészettörténeti munkák, érdekes tanulmányok és ismeretterjesztő
füzetek szerepelnek.

a népszerű művészet kiskönyvtára-sorozatban több kötet
lát napvilágot. luchian-ról, a történelmi kompozícióról híres -
20. századeleji román festőről vasile dragu román művészettörténész
írt tanulmányt. „vajda lajos”, címmel megjelenik mandy stefánia
könyve századunk keleteurópai művészetének uttörő egyéniségéről.
szij béla „berény róbert”, -je az első alaposan elemző-értékelő
monográfia lesz az 1953-ban elhunyt kossuth-díjas festőről. székely
bertalan hosszú ideig méltatlanul, mint az elavult akadémikus
képzőművészeti irányzat képviselője élt a köztudatban; a magyar
történelmi festészet legnevesebb mesterének művészi munkásságát
most - rangjának megfelelő értékelésben - haulisch lenke dolgozza
fel. ugyancsak ebben a sorozatban jelenik meg kamps antal
matisse-monográfiája, továbbá - második kiadásban - genthon istván
ózanne-ja.

a népművészet-sorozat új kötete lesz molnár lászló
„népművészet a lakásban”, című munkája, amely arra ad választ,
hogyan milyen gyümölcsöző kölcsönhatásban lehet egymással a korszerű
lakásművészet és a népi iparművészet.

a kis fotokönyvtár-sorozatban hamarosan veszprémről
jelenik meg gazdag képanyagu album. a város műemlékeit, új lakó-
negyedeit, az egyetemi városrészt és a környék természeti szépsé-
geit 120 művészi felvétel ismerteti, s mindegyikhez négy nyelvű
magyarító szöveget mellékelnek.

/folyt.köv./

- 1 -

bb 1. / vajda lajos...1.folyt./-lm

bizonyára nagy sikere lesz majd a „karikaturák„-nak, amelyet szür-szabó józsef, a ludas matyi munkatársa rajzaiból állítanak össze. a karikaturák legtöbbje a házassággal kapcsolatos szituációkat, fonák jeleneteket figurázza ki.

a művészeti népkönyvtár-sorozat két kötettel gazdagodik: lyka károly „a művészet kiskönyve„ és dombi józsef „muzeumok - remekművek„ című ismeretterjesztő munkájával.

érdekes újdonság lesz csorba géza „baudelaire válogatott levelei„ című tanulmánya. a könyv a francia költő esztétikai bírálatait, művészeti esszéit és karikatúra-lélektannal foglalkozó írásait fogja csokora.

a közkezdvelt olcsó „az én muzeumom„-sorozat következő füzetel: „ferenczy, hollósy, thorma„ és „paál, mészöly, szinyei„, címmel kerülnek forgalomba nagy illdikó, illetve kontha sándor tollából.

pataki dénes szerkesztésében tanulmányt adnak közre szinyei-merse pálról is. a munkácsy kortársának küzdelmes élet-pályáját ismertető könyv a trezor-sorozatot bővíti majd./mti/

.-

bb 2. televíziós filmfesztivál egyiptomban

i s/gk-lm fm

1964. július 13.

augusztus 20- 27. között rendezik meg az alexandriai televíziós filmfesztivált, amelyen a magyar televízió a „dama, hetes, ász„ és az „ezer év„ című produkciójával vesz részt./mti/

.-

bb 4. megkezdődött a keszegfogás a dunán

vid ká/sk-lm -cz

1964. július 14.

a bajai új élet halászati termelőszövetkezet 7 000 holdas dunai vízterületén megkezdődött a keszegfogás. az alacsony vízállás miatt főleg a holtágokban kedvez a szerencse a halászoknak. itt is többnyire éjjel vetik ki a hatalmas nylon-hálókat, s egy-egy jó fogásnál hajnalig 30 mázsa halat tesznek partra. eddig 8 vagon halat, jórészt keszeget kerítettek hálóba a halászok. a friss halat jegelt kosarakba szállítják a környező piacokra és a halász-csárdáknak./mti/

.-2-

May

bb 3. mezőőrök harca a vaddisznókkal a bakony vidékén

vid ká/sk-lm -cz

1964. július 14.

a bakony vidékén, erdővel szomszédos községek határában aratás idején mindig sok kárt okoznak az erdei vadak. a vaddisznók csapatosan lépik el az erdők közelében levő gabonaterületeket, letiporják a lábon álló vetést és megdézsmálják a keresztbe rakott kéréket. az óvatosságról is megfélemedező, falánk vadak ellen a legkülönfélébb riasztó eszközökkel védekeznek a bakonyi emberek. a gabona érése óta számos község határában éjszakánként kigyulladnak az őrüzek, de ahol ez sem használ, kellemetlen szagot árasztó olajos rongyokat égetnek és a földet drótszálakkal kerítik be, amelyekre kolompokat, csengetyűket kötnek. a pápai és a zirci járásban megkettőzték az éjjeli- és mezőőrök számát. nem számít meglepetésnek az sem, ha a vaddisznók, amelyek már megkóstolták a gabonát, 2-3 méterre az őröktől sétálnak be a gabonaföldekre és nem ijednek meg semilyen riasztástól. ezért több községben már a vadászok segítségét is igénybe kellett venni, akik a pápai és a zirci járásban az utóbbi időkben tiz,termést dézsmáló vaddisznót ejtettek el./mti/

.-

bb 5. újabb római kori épületmaradványok, 2. századi fűtőkemence, edények, érmék, ékszerek kerültek elő az aquincumi ásatásoknál

i ol/hné-lm fm

1964. július 14.

az aquincumi rommezőn, a volt római polgárvárosnak a múzeum mögötti területén csaknem huszfényi munkáscsapat dolgozik a mélyebb rétegek feltárásán. az ásatásokat vezető dr. nagy tibor elmondta az mti munkatársának, hogy míg korábban csak a polgárváros legkésőbbi, időszámításunk után a 3. századból származó, legmagasabban fekvő épületeit tárták fel, most a mélyebben fekvő területek rendszeres kutatásához kezdtek.

- az első századokban itt homokdombosor húzódtott, mintegy 103-105 méterre az adriai tenger szintje felett. a dombosor délkeleti felén épült a nagy perisztolos /négy oldalról oszlopokkal körülvett kerengős/ udvaru lakóház, amelynek feltárásán dolgozunk. ennek az épületnek a keleti részében jelenleg végzett kutatásaink során számos, eddig még nem ismert építészeti réteget sikerült napvilágra hoznunk. láthatóvá váltak az egyik emeletes sarokhelyiség fűtőcsatornájának maradványai és a déli oldalon már erősen lepusztult támpilléres zárófal. feltártunk egy fűtőkemencét is, amely a legkorábbi épületekhez tartozik; még a 2. század elején építhették.

/folyt.köv./

- 3 -

May

bb 5. /ujabb rómaikori...1.folyt./-lm

az ásátások során az is kiderült, hogy bár a helyiségek alatt az 1., illetve a 2. századból származó, összefüggő épületmaradvány nem található, a padozatok alatti betöltésben azonban gazdag leletek vannak. az épületmaradványoknál régebbi rajna-menti műhelyekben gyártott diszes edények darabjai - csillogó, vörösmázás félgömbalaku tálak töredékei - is felszínre kerültek. találtunk továbbá a 2. század közepén készült, rheinzabernből származó, domborműves levelekkel, rozettákkal és emberalakokkal díszített edénymaradványokat is. az elmúlt években rheinzabernben végzett ásátások során több edényégető kemencét és sirt ástak fel, amelyekben sok hasonló darabot találtak a régészek. a most előkerült leletek valószínűleg ebből a rajna-menti városból kerültek aquincumba.

- a feltárt csatornáknak, a beomlott kutakban és lefolyókban több 2. századi bronzérmét és apróbb használati tárgyat is találtunk, köztük egy 25 milliméteres átmérőjű karneol-szerű gyűrűkövet, amelyre egy istenpár alakját véste a római kor ékszerésze.

- az értékes leleteket a budapesti történelmi múzeum régészeti osztályának küldtük el tudományos feldolgozás végett, az épületmaradványokról pedig dokumentáció készül./mti/

--

bb 7. operaáriák a legujabb colorvox hangos levelezőlapokon

i tf/sk-lm fm

1964. július 14.

új sorozatot indítottak a közönség kérésére a népszerű colorvox hangos levelezőlapokból. a legujabb lemezekre - amelyek a napokban kerültek az üzletbe - egy-egy jeles operaénekesünkkel készítették hangfelvételt, s a lapok másik oldalát művészek színes fényképével díszítették.

az állami operaház zenekarának kíséretével colorvox lapon megjelent sarastro áriája a „varázsfuvolá”ból, székely Mihály előadásában, gyurkovics Mária az „álarcosból”, című operából oscar áriáját énekli. a „don Juan”-ból a pezsgő-áriát melis György tolmácsolásában hallhatjuk, mátyás Mária pedig toscá Imáját énekli./mti/

--

-4-

me

sp 6. száz gyümölcsöt hozott az ország egyetlen szabadban-
termő citromfája

vid ká/sk-lm -cz

1964. július 14.

villányban a plébánia kertjében díszlik az ország egyetlen szabadban-termő citromfája. az ismeretlen eredetű cserjét Loschert Kázmér néhai villányi lelkész, műkedvelő botanikus szerezte és ültette el a napsütötte meleg domboldalon. a mintegy harminc éves, hétágu, dustombu fa tökéletesen alkalmazkodott a mi éghajlatunkhoz. ennek legjobb bizonyítéka, hogy a tavalyi szigorú tél után ötven, az idei ugyancsak szokatlanul zord tél után pedig száz gyümölcsöt hozott. a sötétzöld színű, szabályosan gömbalaku citromok most ringlószilva nagyságúak. a szakemberek megvizsgálták a gyümölcsöket és megállapították, hogy azok két és félszer annyi c-vitamint tartalmaznak, mint a kereskedelmi forgalomban levő importált citromok. ezért - a baranya megyei tanács mezőgazdasági osztályának felkérésére - a délalföldi tudományos kutató intézet szentesi telepén megkísérlik „összeházasítani”, a földközi-tenger mellékén termő nemesített citrommal és ültetvényt kialakítani belőle. ha ez nem sikerül, akkor elszaporítják a villányi citromcserjét, s gyümölcséből c-vitamint vonnak ki a gyógy- és tápszergyártás céljaira./mti/

--

bb 8. rekord-termést ígérnek a tiszaháti szilvások

vid ká/tr-lm -cz

1964. július 14.

a híres szatmári szilvákertekben rekord-termést ígérnek a fák. a tiszaháton a hírneves penyigei szilva már elérte teljes nagyságát, s vannak olyan kertek, ahol a gallyak a földig hajolnak a termés súlya alatt. a szövetkezetek több mint 30 000 támaszkarót helyeztek el a fák alatt. a kereskedelmi szövetek is megtartották már a termésbecslő szemléjüket. az előzetes számítások szerint mintegy hétszáz vagon szilvára kötnek értékesítési szerződést a nagyüzemekkel és háztáji gazdaságokkal./mti/

--

-5-

me

bb.9. megkezdődött a csökkent munkaképességű dolgozók védelméről szóló rendelkezések végrehajtása - vállalati bizottságok alakulnak a megfelelő munkahelyek kijelölésére

i ms/gk/n/zs

1964. július 14.

a múlt év végén látott napvilágot az üzemi baleset és foglalkozási betegség, valamint meghatározott munkakörben gümőkór miatt csökkent munkaképességű dolgozók védelméről szóló rendelet. az azóta megjelent végrehajtási rendelet és utasítás alapján a fővárosban megkezdtek a rendelet végrehajtását. mint a tanács illetékesei elmondták, első lépésként vállalati bizottságokat hoznak létre, amelyeknek három tagja közül az egyik az üzemi orvos, a másik kettőt a vállalat igazgatója, illetve a szakszervezeti bizottság jelöli ki. az 500 főnél kevesebb dolgozót foglalkoztató üzemekben, ahol nincs üzemegészségügyi szolgálat, a kerületi egészségügyi osztályok jelölik ki a vállalati bizottság orvostagját. a bizottságot minden olyan vállalatnál, gyáregységben, telephelyen meg kell alakítani, ahol a dolgozók létszáma a 100-at meghaladja, vagy ahol a szakszervezetek budapesti tanácsa ezt szükségesnek tartja. a kisebb vállalatoknál összevont bizottságot alakítanak.

a vállalati bizottságok jelölik ki a csökkent munkaképességű dolgozók egészségi állapotának megfelelő munkahelyet, lehetőleg saját szakmájukban, illetve ugyanabban a szakmában, de a munkafeltételek megkönnyítésével, vagy az üzemben más munkakörbe helyezés, átképzés útján. ha erre nincs mód, igyekeznek a csökkent munkaképességű dolgozót más, egészségének megfelelő üzemben elhelyezni.

a fővárosban 510 egészségügyi szolgálattal rendelkező üzem működik. ennél jóval nagyobb azoknak az üzemeknek a száma, ahová a kerületi egészségügyi osztályok delegálják a bizottságok orvos-tagjait. még ebben a hónapban mindenütt megalakítják a bizottságokat, mert augusztusban már a központi népi ellenőrzési bizottság is ellenőrzi a csökkent munkaképességű dolgozók védelméről szóló rendelkezések végrehajtását. -/mti/

..

bb.10. művészváltások a pécsi nemzeti színháznál

vid/j/n/fm

1964. július 14.

a pécsi nemzeti színházban megalakult az új társulat. bucsut mondott a pécsi színháznak ifj. latabár kálmán, aki a fővárosi operettszínházhoz és dávid kiss ferenc, aki a vígszínházhoz szerződött. győri franciska, végvári tamás, hegyi péter a veszprémi, cserényi béla és balla olga a békéscsabai színházhoz, dobák lajos a néphadsereg művészegyüttesénél szerepel a következő évadban. kalmár andrás rendező a magyar televízióhoz, sándor jános karmester a filharmóniához szerződött. ugyanakkor tehetséges fiatalok sora került pécsre: így a film szerepeiből ismert polonyi györgyi és halász jutka, valamint izsóf vilmos főiskolások. pécssett játszik az új évadban a szegedi színházról: kárpáthy zoltán és várady szabolcs.

8.10/-n

-6-

/folyt.köv.

le

bb.10./ művészváltások...1. folyt./ n

egerből mendelényi vilmos tánckomikus, szolnokról a fiatal győri emil, a budapesti petőfi színházról nádai pál és szigetvári j. géza erősítik a pécsi társulatot. új karmesternek nagy ferencet, rendezőnek a nemzeti színházról léner pétert szerződtette a pécsi színház vezetősége. pataky erzszi színművész több évtizedes színészi munka után nyugdíjba megy, de nem válik meg véglegesen a társulattól.

a nagy erőpróbára - 16 új bemutatóra - készülődő pécsi nemzeti színház megerősödve várja az új évadot. több darab próbáját már a most befejeződött évadban kezdték. /mti/

..

bb.11. több mint 40 külföldi vendégszereplő, öt bemutató és több felújítás - eredményes évadot zártak a budapesti dalszínházak

i ol/gk/n/fm

1964. július 14.

mozgalmas évadot zárt az elmúlt napokban a főváros két dalszínháza. 1963-64-ben 582 operaelőadás nyújtott székszereplőknek színvonalas, kulturált szórakozást. a nagy előadászám ellenére az évad során jóval kevesebb volt a zökkenő, mint a megelőző szezonokban az operaházban mindössze 11 alkalommal, az erkel színházban pedig egyetlen egyszer sem volt darabváltás. ez azért is pozitív jelenség, mert az elmúlt évadban több mint 40 külföldi vendégművész lépett fel, s a vendégszereplések során nem ritka a technikai akadályok miatt közbejöheto műsorváltás. a világ csaknem minden híres operaházából meghívott külföldi művészek többségükben kellett időben eleget tettek fellépési kötelezettségeiknek és hozzájárultak ahhoz, hogy egy-egy operai est maradandó élményévé vált a közönségnek az elmúlt évad nemcsak a vendégszereplők számát tekintve tünt ki, hanem egyes külföldi művészek fellépésének gyakoriságával is. nem egyszer olyan sikerek tanúja volt a két budapesti dalszínház, hogy a vendéglőadók szívesen tértek vissza még ugyanabban az évadban, hogy egy-egy kedves szerepükben ismét a magyar közönség előtt énekelhessenek. piero cappuccilli például öt alkalommal, carelli gábor szintén több ízben lépett fel budapesti operaszínpadon ebben az időszakban.

a most zárult évad előadásait olyan külföldi művészek neve fémjelezte, mint margaret tynes-é wolfgang windgassené és kónya sándoré. hozzájárultak az évad sikereihez a kiváló vendégkarmesterek: lamberto gardelli és szenkár jeno is, akik több előadáson vezényelték az operaházi zenekart.

/folyt.köv./
8.17/-n

-7-

le

bb.11./ több mint 40...1. folyt./ n

az 1963-64-es évadban két bemutató volt az állami operaházban. régi „tartozást”, törlesztett az operaház vezetősége, amikor műsorára tűzte alban berg: wozzeck című zenedrámáját és nem kis örömet okozott a fővárosi operakedvelőknek a „szerelmi bájtal”, színrehozásával. lamberto gardelli betanításában, felújításban hallhatta a közönség mozart: figaró házassága című operáját. az erkel színházban saint-saens: sámson és delila című művének bemutatásával áradó melódiák, hatalmas kórusjelenetek és látványos, nagy balett gyönyörködtette a hallgatókat. a mesék világát hozta közel carl orff: az okos lány című vígoperájának bemutatása, amely egy műsorban szerepelt gian-carlo menotti: a telefon című kétszereplős szellemes kisoperájával és a thomas mann novellája alapján készült új magyar egyfelvonásos balettel. jó fogadtatásra talált „a végzet hatalma”, -nak felújítása, amelyben ugyancsak lamberto gardelli működött közre. az elmúlt évad nagy sikereket, a külföldi vendégszereplések újabb dicsőséget hoztak az állami operaház balettegyüttesénél is. edinburgh és párizs után, helsinki és stockholm az újabb állomásai a magyar balettművészek diadalutjának. az operaházi együttest most zárult idényben kormányunk a liszt-díj 1. fokozatával tüntette ki.

az operaházban már a jövő évad terveinek valóraváltására készülnek. 1964-65-ben bemutatásra kerül szokolay sándor - garcia lorca: vérnász című operája, amelyet illyés gyula fordított, és maros rudolf: bányász ballada című balettje. bartók: zene nuro-, ütőhangszerekre és celestára című műve alapján balettkoreográfia készül, amelyet egy műsorban mutatnak be morton gould: táncoló ifjúság című szvitjével, valamint a chopiniana-val, és ránki -karintny: cirkusz című egyfelvonásos balettjével. felújítják kodály székely fonó-ját és bizet: carmen című dalművét. az erkel színházban floto: mártia című operáját mutatják be az új évadban és felújítják aszefjev: bahsiszeráji szökőkút, verdi: aida, és beethoven: fidelio című művét.

külföldi vendégszereplőkben sem lesz hiány. már az idény elején nagynevű művészek érkeznek budapestre. brünnhilde friedland, a drezdai állami operaház tagja szeptemberben budapestben énekli wagner: trisztán és izolda című operájának női címszerepét és sentá-t alakítja a bolygó hollandi előadásán. budapestre várják bernard ladiszt, a neves lengyel basszistát, aki mefisztót és brosz godunovot alakítja. ugyancsak vendégünk lesz cornel stavru, a kitűnő román tenorista, akit a parasztbecsület előadásán turiddu és a trubadur-ban manrico szerepében hallhat a budapesti közönség.

a szeptemberi program kiemelkedő eseményének ígérkezik az állami operaház fennállásának 80. évfordulója alkalmából rendezendő ünnepi előadás, amelyen bartók három egyfelvonásosát hozzák színre. /mti/

8.22/-n

.-.

-8-

le

bb.12. három jugoszláv vállalat rendelt magyar eredményhirdető berendezéseket

i kf/kf/n/ki

1964. július 14.

az elektroimpex külkereskedelmi vállalat évek óta szállít külföldre eredményhirdető berendezéseket. a berendezések kiválóan működnek. az eddigi vélemények szerint híradástechnikai iparunknak ezek a korszerű termékei mind műszaki színvonal, mind ár tekintetében vezető helyet foglalnak el a világpiacón.

a jó hírnévnek köszönhető, hogy növekszik a külföldi érdeklődés a magyar berendezések iránt. az idén három jugoszláv vállalat is a magyar berendezéseket találta a külföldi ajánlatok közül a legmegfelelőbbnek, legkedvezőbbnek. ennek eredményeként a masinoimpex zágrábi vállalat a zágrábi dinamó 70 000 személyes modern stadionjához rendelt elektromos eredményhirdetőt. a ferroelektro vállalat a szarajevói kosevó stadionhoz - amely a következő években nagy sportesemények színhelye lesz - kért magyar berendezéseket. ljubljában az elektroimpex nemrég két szerződést is aláírt az elektrotechnikai vállalattal. a megrendelés értelmében a jövő év áprilisában a ljubljánai asztali tenisz világ bajnokságon magyar gyártmányú berendezések tájékoztatják a versenyzőket és a közönséget az eredményekről.

az elektroimpex az eredményhirdető berendezéseket még ebben az évben átadja a jugoszláv megrendelőknek. /mti/

.-.

bb.13. magyarországon gyarapítja ismereteit a nemzetközi szervezetek ösztöndíjasainak egy csoportja

i sz/tné/n/ki

1964. július 14.

a nemzetközi munkaügyi szervezet és az ensz más szervezetei ösztöndíjasok kérésére továbbképzésük színhelyéül egyre gyakrabban választják magyarországot. a közelmúltban magyarországon tanult nemzetközi ösztöndíjasok közül egy szudáni szakértő egy éven át a hajógyártást, ötven pedig két-két hónapig a közlekedés szervezését és a járművek működését tanulmányozták. jugoszláviából gépipari és építőipari, guineából autóipari szakértők folytattak hazánkban tanulmányokat.

a tesco nemzetközi műszaki tudományos együttműködési iroda most újabb nemzetközi ösztöndíjasok fogadására, illetve tanulmányaik megszervezésére készül fel. a napokban négyen érkeznek guineából, valamennyien a magyar alumíniumiparban folytatnak tanulmányokat. jugoszlávok a szerszámkészítéssel, az ércdusitással ismerkednek és jugoszláviából jön továbbképzésre egy bányamérnök is. etiópiából nagge haile selasszie azért látogat el hazánkba, hogy itt hat hónapon át a statisztikai hivatal munkáját tanulmányozza. őt nevezték ki ugyanis az ottani statisztikai hivatal vezetőjének. egyiptomból oktatásiügyi szakértőket várnak, akik a magyar technikumok oktatás iránt érdeklődnek és különböző tanintézeteket keresnek majd fel. /mti/

.-.

8.30/-n

-9-

le

bb.14. röntgensugarak az űrben

1 tr/sk/n/ki

1964. július 14.

a csillagászat nemcsak egyre nagyobb távolságaiba hatol be a világegyetemnek, hanem mind több megnyilvánulását is tárja fel az űr „életének”.

az egyik legújabb eredményről, az ugynevezett röntgen-csillagok felfedezéséről lfj. bartha lajos, az uránia csillagvizsgáló munkatársa tájékoztatta az mti munkatársát.

eszerint alig néhány éve annak, hogy a hold megfigyelésére felbocsított rakéta először észlelt röntgensugárzást, mégpedig a skorpió csillagkép irányából. röviddel utóbb hasonló röntgenforrást találtak a bika csillagkép rák-ködében, majd az égboltnak még 12 pontjáról fogtak fel röntgensugarakat, ezeknek születési helyét azonban még nem sikerült megállapítani. de már az első két röntgenforrás, „felkutatása”, is elég volt ahhoz, hogy a kutatók kidolgozzák az első magyarázatot az űrbeli röntgensugarak keletkezésére.

a legnagyobb segítséget ehhez évszázadokkal ezelőtt élt csillagászoktól kapták. régi arab, illetve kínai feljegyzések szerint ugyanis a skorpió-beli röntgenforrás helyén 827-ben, a rák-köd táján pedig 1054-ben szupernova-robbanás villant fel. az ilyen égikatasztrófa pedig azzal jár, hogy a szétrobbanó csillag anyagának egy része szétszóródik és olyan gázfelhővé alakul, amilyen a rák-köd, másik része pedig egyre kisebb méretekre zsugorodik, mégpedig landau szovjet fizikus szerint mindaddig, amíg eléri azt a sűrűséget, amelynél anyagában az atommagok már magukba olvasztják az elektronokat. egyes amerikai csillagászok szerint az ilyen ugynevezett neutron-csillagok átmérője már csak 8-10 kilométer lehet, úgyhogy még a legnagyobb távcsöveken át sem láthatók. zsugorodásuk közben azonban belsejükben hatalmas energiák szabadulnak fel, hőmérsékletük többmilliárd fokot is elérhet, ez pedig már elegendő ahhoz, hogy utnak induljanak belőlük a röntgensugarak.

ez a sugárzásuk azonban csupán pütkösdi királyság - legalább is csillagászati méretekben. felszabaduló energiájuk nagy részét ugyanis neutrínók - a legkisebb elemi részecskék - formájában sugározzák ki, mégpedig igen rohamosan, mert a neutrínók úgy mennek keresztül a csillagok anyagán, mint a fény a tiszta üvegen. így azután a neutron-csillagok nagyon hamar elpazarolják energia-készletüket és néhány évezred alatt kialvó törpecsillagokká válnak, röntgensugárzásuk is megszűnik.

elég hamar megszületett tehát az első magyarázat a világ egyetem röntgenforrásainak keletkezésére. de, hogy helytálló-e, arra csak a már eddig felfedezett és a még ezután felkutatandó röntgenforrások alapos tanulmányozása adhatja meg a választ./mti/

.-.

8.34/-n

-10-

bb.15. „könyv-Lottó”, mezőkövesden - könyvsorsjáték győr megyében

1 kz/n/ká

1964. július 14.

a falvak könyvellátásáért felelős földművesszövetkezetek sok érdekes kezdeményezést valósítanak meg azzal a céllal, hogy meg inkább megkedveltessék a falusi lakossággal a könyvet. a mezőkövesdi földművesszövetkezei eszpresszóban a pincérektől könyv-Lottó szelvényt is vásárolhatnak a vendégek. a húzást vasárnap délelőttönként tartják. a megvásárolt szelvények számátó függően 20-30, vagy ennél több könyvet sorsolnak ki minden alkalommal. győr-sopron megyében a pénzügyminisztérium engedélyével könyvbarát tárgysorsjátékot rendeznek. 10 osztályban összesen 100.000 egyenként 4 forintért vásárolható könyvsorsjegyet bocsátottak ki. a földművesszövetkezetek alkalmazottai és választott vezetői, a népfront és a nőtanács aktivistái, a könyvtárosok és az uttörők már a megye egész területén árusítják a sorsjegyeket. a nyereménylistán többek között televíziós készülék, motorkerékpár, konyhabutor, háztartási gépek és természetesen sok könyv szerepel. /mti/

bb.16. 5.000 tojótyuk egy „ólban”, - megérkeztek Londonból a ketreces tyuktartási bemutató berendezései

1 kz/n/ká

1964. július 14.

az idei országos mezőgazdasági kiállítás állattenyésztési érdekességei között minden bizonnyal nagy érdeklődésre tarthat számot az angol rendszerű ketreces tyuktartás bemutatása. a londoni thornber cégtől vásárolt berendezések megérkeztek, s mint a kiállítási iroda közölte - az egyik, már az elmúlt években bemutatott tojóházban szerelik fel. az új technológia alkalmazásával az egyébként változatlan alapterületű és magasságú épületben 2.200 helyett 4.500-5.000 tojótyukot helyeznek el. a világítást kizárólagosan mesterséges fényforrások szolgáltatják. a szellőzést, etetést, itatást, trágyakioldást a gépi berendezések automatikusan végzik. a bemutatóhoz szükséges - a kiállítás megnyitásakor 18 hetes tyukhibrideket - a bábolnai állami gazdaság szállítja.

az angol rendszerű ketreces tyuktartás bemutatója „tuléli”, a kiállítást is. ezt a bemutatót még további 10 hónapig látogathatják és tanulmányozhatják a szakemberek. ugyanezt az időt használják fel arra is, hogy hazai viszonyok között tanulmányozzák és ellenőrizzék a berendezéseket./mti/

.-.

8.44/-n

9.30 ?

-11-

bb.17. kilenc község monográfiáját készíti el a bács megyei néprajkutató csoport

vid/j/n/fm

1964. július 14.

a bács megyei néprajkutató csoport kilenc község monográfiájának összeállításán dolgozik. most készül foktő helytörténete, amely a faluban több éve végzett nyelvészeti, embertani, népművészeti, földrajzi és történelmi kutatások eredményeit foglalja össze. a tervek szerint még ebben az évben elkészül a fajszi, a dunapataji, a lászlófalvi, a kunszentmiklósi és a solti monográfia is. jövőre adják ki a szalkszentmártoni, az érsekcsanádi és a katymári monográfiát./mti/

bb.18. társadalmi munkában is segítik a pedagóguslakások építését vas megyében

vid/j/n/fm

1964. július 14.

vas megyében 13 pedagóguslakást építettek a községfejlesztési alapból és társadalmi munkával. az összkomfortos, kétszobás lakások minden igényt kielégítenek. nyolc lakás szeptember elejére készül el.

ezenkívül további 16 pedagóguslakás építése kezdődött meg a megyében. négylakásos, emeletes pedagógusház épül répcelakon, ahol jövőre gimnázium kezd meg működését. csepregen - ahol új gimnázium és szakközépiskola nyílt, - négy lakás készült az utóbbi időben, s most még négy épül. örissentpéteren, szentgotthárdon, kondorfán összesen öt pedagóguslakás létesül./mti/

bb.22. több mint 2000 vagon zöldtakarmány-lisztet készítettek az állami gazdasági gyorszáritó üzemek

1 cs/gk/n/ká

1964. július 14.

az állami gazdaságokban 17 gyorszáritó üzem működik április vége óta. öntözött lucernaföldek, illetve vöröshere, borsó, stb., fehérjedús takarmányfélék zöld terméséből készítik rendkívül magas fehérje- és karotintartalmú takarmánylisztet: a forrólevegős berendezések percek alatt kiszáritják a zöldtakarmányt és apróra őrlik. ez az őrlemény adja a takarmánykeverékek egyik legfontosabb alapanyagát. július elején a 17 gyorszáritó üzem együttes teljesítménye meghaladta a 2000 vagon. a zöldtakarmánylisztből máris csaknem 1600 vagonnyit adtak át a takarmánykeverő üzemeknek. értékesítési tervüket ezzel több mint 50 százalékra teljesítették./mti/

8.50/-n

-12-

9.55 P.

bb.19. a legkelendőbb nyári cikk az olcsó kartonruha, a fürdőruha és a bluz- kevés a gumi saru - nyári forgalom a kereskedelemben

1 kf/kf/n/ki

1964. július 14.

a nyári felkészülésből vizsgáljuk néhány hete a kereskedelem, s általánosságban elmondható, hogy nem is rosszul. a megnövekedett keresletet eddig ki elégítették, időközben azonban szinte jól jött a néhány hűvösebb nap ahhoz, hogy az első kánikulai hullámban megcsappant készleteket kiegészítsék. az üzletek, az áruházak most a nyári forgalom második félidejét várják.

a divatáru nagykereskedelmi vállalat a tavalyi háromszáz-huszezerrel szemben már eddig mintegy 400 000 női-, bakfis- és gyermek fürdőruhát adott az üzleteknek. szükség is volt erre mert nagy a kereslet. az ujbudai áruházban például 10.000 olcsó női fürdőruhát adtak el. megfelelő az ellátás, csupán a bakfis fürdőruhánál jelentkezett némi zavar, jöhetnek abból is hatvan-ezerrel több került forgalomba a tavalyinál. az uttörő áruház is jelezte, hogy a bakfis fürdőruhából néhány szám már elfogyott. utánpótlás ként augusztus közepéig újabb harmincezret kap a kiskereskedelem. keresettek a luxus áruház különleges fürdőruhái is. eddig majdnem kétmillió forint értékűt adott el az áruház. érdekes, hogy az áruházban eltérően a többi üzlettől, az egyrészes - természetesen nem a monokini, hanem a hagyományos egybeszabott - fürdőruha a kelendő.

a legkeresettebb nyári cikk az olcsó női kartonruha, a ruházati bolt üzletei a múlt évihez képest 20 százalékkal nagyobb forgalmat jórészt ebből bonyolították le, 32.000 nyári ruhát adtak el, míg a corvinban 15 000-et, az ujbudai áruházban pedig 10 000-et vásároltak. a lánykánál, bakfisoknál ezen a nyáron dindrli láz dul, ezerszámra vásárolják a csinos, kötényes kis ruhákat. nagy a választék nyári bluzokból is. egyedül a corvin áruház huszonötezerrel adott el. a férfiak nyári öltözéke is követi a divatot. a könnyű műszál anyagból készült, a hagyományos nyári színeknél azonban sötétebb öltönyök a kedveltek. a ballon és a vászonöltönyök kissé már hát érbe szorultak. a divatáru osztályokon az ingkabátok forgalma jelentős, s a tavalyitól eltérően nem a hosszú hanem a rövidujjuakat keresik. a kálvin téri áruház a tavalyi tapasztalatok alapján olyan rövidujju ingeket hozott forgalomba, amelyekhez nyakkendő köthető.

az uttörő áruházban a strandosztály bonyolította le a legnagyobb forgalmat, a múlt évi félmillióval szemben mintegy 800000 forint értékű árut adtak el. általában hiánycikk a gumi saru, az uttörő áruházban 6 000 pár kelt el de a corvin 7 500 pár vietnami gumi saruja is kevésnek bizonyult. ugylátszik, hogy a corvin áruházban szerezték be a fővárosi nők az egyre divatosabb szalmakalpot, amelyből 8 000 fogyott el. a luxus áruház cipőosztálya is bővelkedett újdonságokban, a „sláger”, az indiai női saru, amelyből újabb szállítmányokat várnak. /folyt.köv./

8.57/-n

-13-

9.40 P.

bb.19./ a legkelendőbb...1. folyt./ n

a ruházati holmikon kívül keresettek a tartós fogyasztási cikkek, a hűtőszekrény, a ventilátor, a villany boyler és tüzhely, ezekből eddig nem tudták kielégíteni az igényeket./mti/

..

bb.20. új városközpontokat alakítanak ki a peremkerületekben

i hbj/tm/n/ki

1964. július 14.

Budapest belső városnegyedét még az utóbbi évtizedekben is falusias jellegű település-gyűrű vette körül. amikor 1950-ben a peremkerületek közigazgatásilag is a fővároshoz kerültek, az egykori „mostohagyerekek”, jelentkeztek jogos igényeikkel, vízvezeték, gáz, csatornát, megfelelő közlekedést kértek. az utóbbi időben nagyon fejlődtek ezek a kerületek, azonban a többi kerülethez viszonyított sok évtizedes elmaradást még nem bírták pótolni. a jóváhagyott rendezési terv megjelöli a többi között Újpest, Rákospalota, Rákosszentmihály, Rákoscsaba, Kispest, Lőrinc, Erzsébet, Csepel, Pestimre, Budafok, stb. fejlesztési feladatait. a folyamat megindítására és a már mutatkozó fejlődés gyorsítására a fővárosi tanács azt szorgalmazza, hogy a peremkerületekben épüljenek ki ugynevezett városközpontok.

a fővárosi tanács városrendezési osztálya az idén kidolgozza, milyenek legyenek ezek a centrumok. általában az az elgondolás, hogy a városközpontban találjanak helyet - korszerű, új épületekben - az igazgatási szervek. a központi térségben építsenek áruházat, oda kereküljenek a középiskolák épületei, mindenütt létesítsenek parkokat, autóparkolókat, alakuljon ki a közelben az üzletsor, s az egész városközpontnak korszerű, a fővárosi igényeknek megfelelő legyen a közvilágítása. fontos az is, hogy korszerű utak vezessenek a központba, s megfelelő legyen a közlekedés. néhány kerületben, így például Újpesten, az új városmag kialakítása már megkezdődött. a többiben zömmel a harmadik öt éve s terv idején indul meg nagyobb arányokban.

még egy körülmény segíti a peremkerületek gyorsabb fejlődését, mégpedig az, hogy a belső városnegyedekben majdnem teljesen elfogytak a nagy lakótelepek elhelyezésére alkalmas, közművesített területek. a következő években a nagy lakásépítési programot - a József- és a Ferencváros részbeni szanálásán kívül - elsősorban a peremkerületekben rendelkezésre álló telkek felhasználásával lehet megoldani. a következő időkben elsősorban Buda- és Pest északi, illetve Buda déli részén kerül sor nagy épülettömbök, lakótelepek kialakítására. ezzel az egykor falusias jellegű peremkerületek felzárkóznak a belső kerületekhez./mti/

..

-14-

9.00/-n
9.40 P.

bb 21. megkezdik a miskolci fürdők fejlesztését

vid tné vm szf

1964. július 14.

Miskolc két fürdőjét, a festői szépségű Tapolcait és a melegvízi Selyemréti strandot a nyári szezon kezdete óta több mint fél-millióan keresték fel. gyakran előfordult, hogy a strandok már a déli órákban megteltek. ezért a két fürdő fejlesztésére, bővítésére és csinosítására fokozott gondot fordítanak.

a miskolc-tapolcai strandon a következő hetekben megkezdik a 3200 személy befogadásra alkalmas új öltöző építést. az egyemeletes épületben 400 kabint helyeznek el, hideg-meleg vízi zuhanyozókat rendeznek be, tetőteraszán kényelmes napozót alakítanak ki. az új öltöző a jövő év tavaszára készül el. a tavifürdő téli kihasználására is tervet készítenek. a fürdő jelenlegi területén 30 méter hosszú medencét építenek, amelyet műanyagtetővel fednek le. tetőszerkezetét a nyári hónapokban széjjelnyithatják és medencéjét a termálfürdővel műanyagból készült kiuszóval kapcsolják össze. így a hideg napokon a vendégek meleg helyiségből juthatnak a fedett tavifürdőbe. gondoskodnak a gyógyhatású barlangfürdő bővítéséről is. az eddigi próbakutatásokkal újabb barlangtermet fedeztek fel, amelyeket légszervi betegségekben szenvedők részére rendeznek majd be. erre azonban csak az elkövetkező években kerül sor.

a Selyemréti „augusztus 20.” strandfürdőben - ahol nyolc évvel ezelőtt 42 fokos melegvízre bukkantak - az idén újabb kutatófurást kezdtek. a geológusok szerint az új furás 1000-1200 méter mélységből 60 fokos hévízzel bíztat. a bővízü forrás hasznosítására tanulmánytervet készítenek. eszerint a strand területét tovább bővítik, fedett és nyitott versenyszodát, gőz-és termálfürdőt, gyermekmedencét és korszerű öltözőket építenek./mti/

..

bb 26. tervezik a székesfehérvári technika házát

vid tné vm szf

1964. július 14.

a műszaki és természettudományi egyesületek szövetségének székesfehérvári intézőbizottsága még a tavasszal elhatározta, hogy megkezdje a székesfehérvári technika háza megalapításának előkészítő munkáit. a fejér megyei tervezőiroda dolgozói vállalták, hogy a geodéziai tudományos egyesülettel együttműködve, társadalmi munkában előkészítik a helykijelölési eljárásához szükséges terveket. egyúttal vállalták, hogy ugyancsak társadalmi munkában még az idén elkészítik a beépítés tanulmánytervét. a székesfehérvári technika házát úgy tervezik meg, hogy minden tekintetben megfelelő otthona legyen az erősen iparosodó város műszaki és tudományos értelmiségének./mti/

..

9.40/-n

-15-

bb 23. országgyűlési képviselők falunapjai - sokrétű együttműködés a tanácsokkal - a hazafias népfront komárom megyei bizottságának tervei

vid j vm fm

1964. július 14.

a hazafias népfront komárom megyei elnökségének második félévi munkatervében fontos helyet kapott a szorosabb együttműködés a tanácsokkal. megbeszélésre hívják össze például az állandó bizottságok vezetőit, a megyei tanácstagokkal körzetenként tapasztalatcserét rendeznek, a termelőszövetkezetek erősítését elsősorban a jó termelési módszerek széleskörű elterjesztésével segítik a népfront-bizottságok. ehhez kapcsolódik a felnőttoktatásnak az a célkitűzése, hogy a tsz-ek vezető beosztású dolgozóit szervezzék meg a nyolc általános iskolai végzettséget, illetve a szakmunkásbizonyítványt.

új kezdeményezés a képviselői falunapok szervezése. az országgyűlési képviselők választókerületeikben, egy-egy faluban vagy városban egész napot töltenek. választóikkal otthonaikban és munkaközben is találkoznak, hogy tapasztalatokat szerezzenek és a választók is elmondhassák javaslataikat, észrevételeiket./mti/

- . -

bb 27. jelentés a szegedi határból: virágozik a paprika, megjelentek az apró termések

vid ká sk vm

1964. július 14.

az idén ültettek a legnagyobb területen, több mint 7000 holdon fűszerpaprikát a szegedi körzetben, amely csongrád megyén kívül békés megye egy részére, orosháza, szarvas, battonya környékére is kiterjed. mindenütt idejében földbe kerültek a palánták, de a medárdot követő gyakori esőzések, felhőszakadások, az ezzel együtt járó viharok, jégverések helyenként számottevő károkat okoztak.

a melegágyakban előnevelt palántákon most kezdődött meg a virágzás, sőt a baksi, a tömörkényi és a kondorosi termelőszövetkezetekben már látszanak az apró termések is.

a sok csapadék ellenére egyes vidékeken öntözni kellett a fűszerpaprikát, bár sokkal kisebb mértékben, mint más éveken. a termeltetési vállalat szakemberei szerint az elkövetkező két- három hét döntő lesz a fűszerpaprika fejlődése, a várható terméseredmény alakulása szempontjából./mti/

9.48/-n

-16-

bb 24. csepelen elkészült közép-európa legnagyobb csőgyári körkemencéje

i sl sk vm ki

1964. július 14.

a csepel művek legsikeresebb exporttermékei közé tartoznak a teljes csőgyártó berendezések, amelyekről legnagyobb vásárlónk, a szovjetunió szakemberei is nagy elismeréssel nyilatkoztak. csepeli gépekkel szerelték fel a taganrogi csőgyárat, s a szovjet szakemberek elégedettségük jeléül a zsdanovi és a dnyepropetrovszki gyárak felújításához is hazánktól rendelték meg a teljes csőgyári felszerelést. mindkét berendezés a jövő év közepén készül el, az első gépegységeket azonban már a napokban átadták. az átadott gépek közül az egyik legérdekesebb a 32 méter külső átmérőjű körkemence, amely méreteit tekintve közép-európában a legnagyobb. a gyártó üzem a csepeli egyedi gépgyár, szűknek is bizonyult a szereléshez, ezért a szabadban építettek betonalapzatot a 415 tonnás kemence szereléséhez, és a rögtönzött szerelőcsarnokot ponyvával fedték be. tekintve azonban, hogy a folyamatban lévő tárgyalások alapján a következő évben még sok hasonló kemencét kell készíteniük, az ideiglenes szabadteri szerelde helyén jövőre korszerű köralakú zárt csarnokot építenek.

a körkemence nemcsak méreteiben, hanem műszaki tulajdonságaiban is figyelemreméltó. óránként 50 tonna öntecs izzítására alkalmas, így két kemence folyamatosan el tudja látni alapanyaggal a nagyteljesítményű csőgyártósort. a kemencét 47 gázégő fűti, s automatikus rakodóberendezések segítségével egyszerre három ajtón adagolhatják az alapanyagot./mti/

- . -

bb 28. vasi gyerekek az ország üdülőiben

vid j vm fm

1964. július 14.

soha annyi vas megyei gyerek nem utazott még szünidei üdülésre mint az idén. csaknem ötszázan kaptak beutalót szot üdülőbe. az első nagyobb csoport - 167 gyerek - jelenleg parádfürdőn és tóalmáson nyaral. augusztus elején 273-an utaznak balatonlellére, balatonmáriára, csillebércre. a kéthetes üdülésért mindössze 84 forintot kell fizetnie a szülőknek. a nyaralók zöme sokgyermekes munkáscsaládból való. 172 gyermek szüleiivel, testvéreivel együtt szot üdülőben tölti a szünidőt./mti/

- . -

9.50/-n

-17-

bb 23. országgyűlési képviselők falunapjai - sokrétű együttműködés a tanácsokkal - a hazafias népfront komárom megyei bizottságának tervei

vid j vm fm

1964. július 14.

a hazafias népfront komárom megyei elnökségének második félévi munkatervében fontos helyet kapott a szorosabb együttműködés a tanácsokkal. megbeszélésre hívják össze például az állandó bizottságok vezetőit, a megyei tanácsstagokkal körzetenként tapasztalatcserét rendeznek. a termelőszövetkezetek erősítését elsősorban a jó termelési módszerek széleskörű elterjesztésével segítik a népfront-bizottságok. ehhez kapcsolódik a felnőttoktatásnak az a célkitűzése, hogy a tsz-ek vezető beosztású dolgozói szerezzék meg a nyolc általános iskolai végzettséget, illetve a szakmunkásbizonyítványt.

új kezdeményezés a képviselői falunapok szervezése. az országgyűlési képviselők választókerületeikben, egy-egy faluban vagy városban egész napot töltenek. választóikkal otthonaikban és munkaközben is találkoznak, hogy tapasztalatokat szerezzenek és a választók is elmondhassák javaslataikat, észrevételeiket./mti/

- . -

bb 27. jelentés a szegedi határból: virágzik a paprika, megjelentek az apró termések

vid ká sk vm

1964. július 14.

az idén ültettek a legnagyobb területen, több mint 7000 holdon fűszerpaprikát a szegedi körzetben, amely csongrád megyén kívül békés megye egy részére, orosháza, szarvas, battonya környékére is kiterjed. mindenütt idejében földbe kerültek a palánták, de a medárdot követő gyakori esőzések, felhőszakadások, az ezzel együtt járó viharok, jégverések helyenként számottevő károkat okoztak.

a melegágyakban előnevelt palántákon most kezdődött meg a virágzás, sőt a baksi, a tömörkényi és a kondorosi termelőszövetkezetekben már látszanak az apró termések is.

a sok csapadék ellenére egyes vidékeken öntözni kellett a fűszerpaprikát, bár sokkal kisebb mértékben, mint más években. a termeltetési vállalat szakemberei szerint az elkövetkező két- három hét döntő lesz a fűszerpaprika fejlődése, a várható terméseredmény alakulása szempontjából./mti/ - . -

9.48/-n

-16-

le

bb 24. csepelen elkészült közép-európa legnagyobb csőgyári körkemencéje

1 sl sk vm ki

1964. július 14.

a csepel művek legsikeresebb exporttermékei közé tartoznak a teljes csőgyártó berendezések, amelyekről legnagyobb vásárlónk, a szovjetunió szakemberei is nagy elismeréssel nyilatkoztak. csepeli gépekkel szerelték fel a taganrogi csőgyárat, s a szovjet szakemberek elégedettségük jeléül a zsdanovi és a dnyepropetrovszki gyárak felújításához is hazánktól rendelték meg a teljes csőgyári felszerelést. mindkét berendezés a jövő év közepén készül el, az első gépegységeket azonban már a napokban átadták, az átadott gépek közül az egyik legérdekesebb a 32 méter külső átmérőjű körkemence, amely méreteit tekintve közép-európában a legnagyobb. a gyártó üzem a csepeli egyedi gépgyár, szűknek is bizonyult a szereléshez, ezért a szabadban építettek betonalapzatot a 415 tonnás kemence szereléséhez, és a rögtönzött szerelőcsarnokot ponyvával fedték be. tekintve azonban, hogy a folyamatban lévő tárgyalások alapján a következő évben még sok hasonló kemencét kell készíteniük, az ideiglenes szabadteri szerelde helyén jövőre korszerű köralakú zárt csarnokot építenek.

a körkemence nemcsak méreteiben, hanem műszaki tulajdonságaiban is figyelemreméltó. óránként 50 tonna öntecs izzítására alkalmas, így két kemence folyamatosan el tudja látni alapanyaggal a nagyteljesítményű csőgyártósort. a kemencét 47 gázégő fűti, s automatikus rakodóberendezések segítségével egyszerre három ajtón adagolhatják az alapanyagot./mti/

- . -

bb 28. vasi gyerekek az ország üdülőiben

vid j vm fm

1964. július 14.

soha annyi vas megyei gyerek nem utazott még szünidei üdülésre mint az idén. csaknem ötszázan kaptak beutalót szot üdülőbe. az első nagyobb csoport - 167 gyerek - jelenleg parádfürdőn és tóalmáson nyaral. augusztus elején 273-an utaznak balatonlellére, balatonmáriára, csillebércre. a kéthetes üdülésért mindössze 84 forintot kell fizetnie a szülőknek. a nyaralók zöme sokgyermekes munkáscsaládból való. 172 gyermek szüleivel, testvéreivel együtt szot üdülőben tölti a szünidőt./mti/

- . -

9.50/-n

-17-

le

bb 25. új paradicsom-feldolgozó üzemekkel, több mint ezer vagonos tároló-tartályokkal gazdagodik a konzervipar - megkezdik a székesfehérvári hűtőház építését - korszerűsítik a józsefvárosi tejüzemet - az élelmiszeripar második félévi jelentősebb beruházásai

i kf tm vm ki

1964. július 14.

az élelmiszeripar idei 1,4 milliárdos beruházásából nagy rész jut az év második felében is az üzemek korszerűsítésére, a különböző iparágak műszaki fejlesztésére.

a konzervipar teljesítőképességét jelentősen növelik a következő hónapokban átadásra kerülő üzemszervek, modern gépek. a nyiregyházi konzervgyár, bár még nem teljes egészében dolgozik, az év végéig 2.000 vagon konzervet készít. a hatvani konzervgyárban 35 millió forintos beruházással egy 410 vagonos és egy 60 vagonos, pakson pedig 7 millió forintos költséggel száz vagon teljesítményű új paradicsom-feldolgozó üzem készül el. különféle korszerű gépekkel, berendezésekkel a hatvani, adunakeszi és a szigetvári konzervgyárban összesen 560 vagonnal több zöldség, nagykoroson pedig 200 vagonnal több gyümölcs feldolgozását teszik lehetővé. a békéscsabai konzervgyár ugyan csak újabb üzemmel bővül a második félévben. a konzervipar raktárhiányát enyhítik majd az összesen több mint ezer vagon befogadóképességű új tartályok, amelyekben a gyümölcsöt, a savanyúságot tárolják az üvegbe töltésig.

a husipar két jelentősebb létesítménnyel gazdagodik. a fővárosban a marhavágóhidon elkészül a 65 vagonos hűtőház, a sertésvágóhid 920 vagonos technológiai hűtőházának egyes részlegeit pedig várhatóan már az ősszel üzembe helyezik. szegeden tovább növelik a szalámigyár teljesítőképességét.

a tejipar legújabb létesítményét a 32 millió forintos költséggel épült tatai tejüzemet az első félévben átadták rendeltetésének. a következő hónapokban tovább építik a napi 50.000 liter tej feldolgozására alkalmas pécsi tejüzemet. tízmillió forintot fordítanak az erzsébetvárosi tejüzem korszerűsítésére, amit az év végéig be is fejeznek. az üzem nem bővül ugyan, teljesítőképessége azonban a régi, elavult berendezések kicserélésével modernizálásával növekszik. folytatják a bajai hűtőház építését. székesfehérvárott mintegy 110 millió forintos beruházási összeggel megkezdődik a 740 vagonos hűtőház építése. munkába áll a második félévben a 370 vagonos teljesítményű győri takarmányélesztő üzem is. a söripar nagyobb teljesítményű palackozógépeket kap.

/folyt.köv./

10.00/-n

-18-

/bb 25. új paradicsom....1.folyt./vm

az élelmiszeripar egyik legnagyobb gondja a gabona-tárolás, az idén valamelyest enyhült. ezekben a napokban kápolnásnyéken, nagyatádon, tamásiban, kiskunfélegyházán, kalocsán és siklóson összesen 12, egyenként 150 vagonos tárházat adnak át, a második félévben pedig 16 hasonló magtár építkezését kezdik meg. ezenkívül terven felül mintegy 12.100 vagon gabona hosszabb-rövidebb ideig tartó tárolására alkalmas színeket, épületeket vehet használatba az élelmiszeripar./mti/

bb 29. középkori vár-maradvány vámosatyán

vid j vm fm

1964. július 14.

muzeológusok egy csoportja tanulmányi kirándulást tett vámosatyára, amelynek határában középkori vár romjai láthatók. megállapították, hogy a kettős sáncárokkaal védett vár falai 3-4 méter magasak lehetnek, a romokat azonban vadontermő fa és cserje nőtte be. a pincében rókák ütötték tanyát. tüzetesebb vizsgálat után javasolták majd védetté nyilvánítását. egyébként a domb, amelyen a várat építették, a bronzkortól egészen a középkorig lakott hely volt./mti/

bb 30. üvegyári légtisztító berendezés készült csongrádon kubának

vid tné vm szf

1964. július 14.

a csongrádi építőgépjavitó és gépgyártó vállalatnál határidőre elkészült kubai megrendelésre egy üvegyár porszűrő berendezése, a porszűrőházzal, gyűjtőbunkerrel és egyéb felszerelésekkel együtt. a nagyméretű berendezéseket most csomagolják, tengeri szállításra alkalmas műanyagszövetekbe, ládába. megkezdték ugyanannak az üvegyárnak a szellőztetőberendezések készítését is. ezeket a megrendelésnek megfelelően a következő negyedévben szállítják./mti/

bb 33. 150 éves szövőszék - 75 éves népművész

vid j vm fm

1964. július 14.

szeremlén, - ahol a takács mesterségnek évszázados hagyományai vannak, - évente több ezer négyzetméter szövés készül a házi szövőszékeken. a gazdag motívumokkal díszített anyagokból terítők, függönyök párnahuzatok készülnek. a mesterek nagy többsége régi gépeken dolgozik. a falu legidősebb népművésze, a 75 esztendősként pórkolábjánosné 150 éves szövőszéken dolgozik, s jelenleg 60 diszpárnához szövő a huzatot./mti/

10.03/-n

-19-

bb 31. elkészült az ország egyik legkorszerűbb vegyipari gázmentő állomása

vid tné vm

1964. július 14.

a tiszai vegyikombinát épülő nitrogén műtrágyagyárának alig lesz olyan üzeme, ahol a termelés során ne dolgoznának egészségre ártalmas gázokkal. ezért az üzemben felépítették az ország legkorszerűbb vegyipari gázmentő állomását.

az új egészségügyi intézmény kilenc helyiségében különböző laboratóriumokat, orvosi, oktató-és fektetoszobákat, valamint riasztó központot rendeztek be. az állomás részére mintegy másfélmillió forintos költséggel vastüdőhöz hasonló újraélesztő készüléket, 15 önműködő berendezést, ugyanennyi oxigénlelegeztető készüléket és több mint 700 gázálcot vásároltak. a szintézisgázzal dolgozó üzemekben kilenc helyen automatikus mérőberendezéseket helyeztek el, amelyek gázszivárgás esetén távjelzéssel riasztják a mentőállomást. riasztás esetén a képzett gázmentők kétágyas különleges légzőkészülékkel és belélegeztető berendezéssel felszerelt mentőautóval vonulnak a helyszínre, hogy a sérülteket azonnal elsősegélyben részesítsék.

az új egészségügyi létesítmény most készült el és dolgozói a közeli napokban beszélnek meg a berendezések gyakorlati kipróbálását. /mti/

- . -

bb 32. új mezőgazdasági gép - elkészültek az első rendfelrakók

vid ká sk vm

1964. július 14.

a törökszentmiklósi mezőgazdasági gépgyár ismét új gépet adott a mezőgazdaságnak: elkészítették az első rendfelrakót. a könnyű traktorral vontatható ötletes szerkezet felszedi a rendresodrott lucernát, lóherét és a kapcsolt pótkocsira rakja. az első öt munkagép herceghalmon, mosonmagyaróvárott és a nagykunságban dolgozik, eddig kifogástalanul. nedves állapotban 10-12 tonna, száraz állapotban pedig négy tonna termést szednek fel, illetve raknak kocsira egy óra alatt. a törökszentmiklósiak az év végéig 300 darabot szándékoznak gyártani ebből az ötletes szerkezetből. /mti/

- . -

10.08/-n

-20-

bb 34. bővítik a diósgyőri martinüzem rakodóterét

vid tné vm szf

1964. július 14.

a lenin kohászati művek martinüzemének kemencesori rakodóterét, az ugynevezett pódiumot bővítik, korszerűsítik. a kemencék előtti térséget vasszerkezetek, vaslemezek beépítésével jelentősen kiszélesítik. az egyik kemencénél már befejezték a bővítést. az idén előreláthatólag még további négy olvasztónál végzik el ezt a munkát. a bővítéssel az eddiginél több betétanyaggal, hulladékfémekkel megrakott berakóteknőt készíthetnek elő, gyorsíthatják a kemencék adagolását, ami az olvasztók jobb kihasználását teszi lehetővé. erre annál inkább szükség van, mert a rekonstrukció befejezése után induló új durvahengerműnek a korábbinál lényegesen több acél kell.

a tervek szerint a későbbiekben gyorsan mozgó daruk felszerelésével, illetve az ugynevezett behúzókocsis rendszer megvalósításával korszerűsítik a kemencék berakási technológiáját is. /mti/

- . -

bb 35. a homok új kenyérgabonája a triticaie

vid ká sk vm

1964. július 14.

kiss árpád, a duna-tisza közeli mezőgazdasági kísérleti intézet kutatója 10 éve foglalkozik gabonanemesítéssel. célja: a köztermesztésben lévő hazai fajtáknál intenzívebb kenyérgabonát nemesíteni. az intézet tenyészkertjében most 2200 kisparcellán vizsgáznak a legkülönbözőbb keresztezésű, s a világ minden tájáról összegyűjtött buza-fajták. a nemesítő számos olyan hibriddel rendelkezik, amely jobb az eddig ismert hazai és külföldi gabonáknál. jól bírják a műtrágyázást, szilárd szalmájuk, s a betegségekkel szemben ellenállóak.

a nemesítő a homoki rozskok helyett új gabonafajtát kíván előállítani. a rozskok ugyanis nemcsak alacsony terméshozamúak, hanem rendkívül szegények fehérjében. eddigi nemesítő munkájának legnagyobb sikere a bányai buza és a rozs keresztezéséből előállított hibrid, a triticaie. a termés fehérjetartalma több mint a búzáé, s az embermagasságra nőtt nádszerű száron fejlődő hatalmas kalászkok olykor 100 szemet is tartalmaznak. a búzánál is hosszabb tenyészidejű, ami igen kedvező, mert megnyújtja a gabona betakarítási idejét, s lehetővé teszi a gépek fokozottabb kihasználását.

a homok új növényét a kecskeméti aranykalász tsz-ben 5 holdon termesztik, jövőre pedig már több állami gazdaságban és termelőszövetkezetben vetik. /mti/

- . -

10.12/-n

-21-

bb.36. időjárásjelentés

gk/n

1964. július 14.

a meteorológiai intézet jelenti 1964. július 14-én,
kedden 13 órakor:

délutáni zivatarok

az elmúlt 24 óra folyamán európa nagy részén folytatódott a csendes, délutáni zivatarokkal tarkított nyári időjárás. élénk szeles esős idő csak a brit-szigeteken volt. hazánkban tegnap délelőtti gyengén felhős volt az égbeolt és az erős besugárzás hatására a déli órákban gomolyfelhők keletkezése indult meg. később a budapest - szeged vonattól keletre eső részeken zivatarok fejlődtek ki, egy-két helyen erős záporral, békéscsabán jégesővel. a csapadék mennyisége csak kevés helyen haladta meg az 1 millimétert. így polgár térségében 4, orosháza 5, szendrő-ládon 7, a hortobágyi halastónál 8, királyréten 12, békéscsabán 19, mezőhegyesen 27, tiszakécskén 34 millimétert mértek. a nap a délkeleti országhatár közelében 5, máshol 8-14 órán át sütött. a hőmérséklet a kora délutáni órákban 27-30 fokig emelkedett, ma hajnalban 13-18 fokig süllyedt.

ma délelőtti ismét országsszerte napsütéses volt az idő és a hőmérséklet már 9 órakor elérte a 22-25 fokot.

budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 23.7 fok volt, a sokévi átlagnál 1.8 fokkal magasabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 28 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 766 milliméter, mérsékleten süllyedő irányzatú.

a balaton vizének hőmérséklete síófoknál 22 fok.

várható időjárás szerda estig: főként nappali felhőképződés, néhány helyen délutáni zivatar. mérsékelt, zivatar idején átmenetileg megéltünk szél. meleg marad az idő. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 14-18, legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán 28-30 fok között.

a duna vizállása budapestnél 310 centiméter.

/mti/

..

13.00/-n

-22-

bb.37. hazánkba érkezett az angol tervezők és rajzolók szakszervezetének küldöttsége

tr/k/sl/n/ki

1964. július 14.

a vas-és fémipari dolgozók szakszervezete elnökségének meghívására g.n. dougherty főtitkár vezetésével hazánkba érkezett az angol tervezők és rajzolók szakszervezetének öttagú küldöttsége. kéthetes magyarországi tartózkodásuk alatt vasipari tervező intézeteket, üzemeket szociális és kulturális létesítményeket tekintenek meg és néhány napot a balaton mellett töltenek. /mti/

bb.38. megkezdődött az üzemi próbák sorozata a bővülő pécsi hőerőműben

vid.lk.vm.szf

1964. július 14.

a pécsi hőerőművet csaknem egymilliárd forint költséggel bővítik. a harmadik éve tartó nagyszabású építkezésnek az a célja, hogy az erőmű jelenlegi 96 megawatt helyett 220 megawatt teljesítménnyel fejlessze a villamos energiát, illetve gőzzel lássa el a távfűtésre berendezett pécsi lakásokat. a fűtőközpontnak és az egyik ötven megawattos egységnek ez év októberében üzembe kell lépni.

az építés és a szerelés előrehaladott állapotban van, s július elején megkezdődött az üzemi próbák sorozata. elsőként a szovjet gyártmányú 210 tonnás gőzkazán nyomásvizsgálatát végezték el, a néten pedig a vizlágyítót próbálják ki. ennek az egységnek a kivitelezésénél negyemillió forint megtakarítást értek el, gyuris károlynak, a hőerőmű vegyészének találmányával. a találmány a meglévő vizlágyító teljesítőképességét hetven százalékkal fokozta. így a bővítés során az eredetileg tervezett öt reaktor helyett csupán egy reaktor beépítésére volt szükség, tartalékként. a bővített vizlágyító a jelenlegi napi tízezer köbméter helyett huszezer köbméter dunavíz kezelésére lesz alkalmas, az új részlegben kizárólag kémiai úton nyerik az erőmű üzemeltetéséhez szükséges póttápvizet. az így sómentesített víz minősége jobb, mint a hagyományos desztillálási eljárással tisztítotté.

a vegyi anyagokkal dolgozó lágyítóüzemben különös gondot fordítottak a munkások védelmére, a műszaki hibák megelőzésére, figyelembe vették a legújabb munkalélektani vizsgálatok eredményeit: a berendezéseket úgy festették be, hogy a színek ne fárasszák, hanem élénkítsék a kezelőszemélyzet figyelmét, s a színek váltakozása a technológiai folyamatra is utaljon. zöld, kék, lila, narancs, piros és sárga szín váltakozik a gépeken, de olyan berendezés is lesz, amely több színű festésével hívja fel magára a figyelmet. /folyt.köv./

14.00/-n

-23-

/bb 38. megkezdődött.....1.folyt./vm

Legközelebb a pakura berendezés üzemi próbáit kezdik meg, ez a berendezés lehetővé teszi, hogy csökkentett üzemmenet esetén is azonos hőfokon tudják tartani a kazánokat.

ebben az évben összesen 280 millió forint értékű munkát végeznek el a pécsi hőerőműben. a bővitést 1965-ben fejezik be./mti/

- . -

bb 40. a tanácstagi beszámolókról és az aratásról tárgyalt a dunaujvárosi tanács végrehajtó bizottsága

vid gk vm fm

1964. július 14.

a dunaujvárosi tanács végrehajtó bizottsága keddi ülésén a tanácstagi beszámolók tapasztalatairól és az aratás helyzetéről tárgyalt. a júniusban tartott tanácstagi beszámolókon 350 felszólalás hangzott el, többségük a „virágos és tiszta dunaujvárosért, mozgalom eredményeivel és további tennivalóival foglalkozott. megállapították, hogy a mozgalom elérte célját; az idén szebb, tisztább és virágosabb a város, mint bármikor. a lakók többsége szívesen támogatja a hazafias népfront-bizottságot a lakóházak környékének rendbentartásában és amint a legutóbbi példa mutatta, a parkgondozásban is. a tanácstagi beszámolókon elhangzott felszólalásokban sokan bíralták a gyümölcs-és zöldségellátás hiányosságait, s kérték az ellátás megjavítását. a helyi közlekedés és egyes elhanyagolt kerékpárutak kijavítását is többen sürgették. mások kérték a lakóbizottságok hatósági jogkörének tovább i kiszélesítését, a beszámolókon elhangzott észrevételeket és javaslatokat a városi tanács szakosztályai sorra megvizsgálják és szükség esetén intézkednek.

a dunaujvárosi vörös csillag termelőszövetkezet aratási munkáival kapcsolatban megállapította a végrehajtó bizottság, hogy az idén nemcsak korábban kezdték az aratást, hanem jobban is szervezték meg. ennek eredménye, hogy az árpa aratásával és cséplésével kedden végeztek, s a tervezett 14 mázsa helyett 16 mázsa termést takarítottak be holdanként. a buza aratása is jól halad, a vörös csillag tsz hasznosan együttműködik a szomszédos baracsi igazság termelőszövetkezettel, s kölcsönösen segítik egymást gépekkel. ha az időjárás engedi, július végére befejezik a vörös csillag ezer holdasnál nagyobb területű gabonaföldjén az aratást./mti/

- . -

14.20/-n

-24-

bb.39. halált okozott az alfa -paszta helytelen kezelése

vid/gk/n/fm

1964. július 14.

súlyos szerencsétlenséget okozott az alfa padlópaszta szabálytalan használata nagykanizsán. marton ilona tisztviselőnő alfa-pasztával akarta fényesíteni lakásának padlóját. a pasztát, a használati utasítással ellentétben, gáztűzhelyen, láng felett melegítette, s a tűzveszélyes anyag lángra lobbant. a tűz belekapott marton ilona ruhájába, majd áterjedt a butorokra is. marton ilona égő ruhája helyett a lakástűzet kezdte oltani. végső kétségbeesésében az udvarra rohant, de már késő volt. negyedfoku égési sebekkel szállították kórházba ahol azonban belehalt sérüléseibe./mti./

- . -

bb.41. a kihelyezett szakemberek munkája nagymértékben növelte a gazdálkodás színvonalát a hajdusági tsz-ekben

vid/gk/n/fm

1964. július 14.

a hajdu-bihar megyei tanács végrehajtó bizottsága keddi ülésén az állami támogatással tsz-ekbe kihelyezett mezőgazdasági szakemberek tevékenységének eredményét vizsgálta. a végrehajtó bizottság megállapította: hasznos volt az állami támogatás, a szakemberek tulnyomó többsége becsületesen dolgozott, s munkájukkal nagymértékben hozzájárultak a tsz-ek gazdálkodási színvonalának emeléséhez. jelenleg hajdu-bihar megye 188 termelőszövetkezetből 143-ban dolgozik átírányított vagy jövedelemkiegészítést élvező szakember. negyvenegy olyan tsz-t tartanak nyilván a megyében, amely nem is olyan régen gyenge, mérleghiányos volt, s a kihelyezett szakemberek irányításával megszilárdult. az egyéki új élet tsz-ben három esztendő alatt kétszeresére növekedett a gazdálkodási eredmény, az ujszentmargittai petőfi tsz tavaly már az országos verseny legjobbjai között szerepelt. a nagylétai kossuth tsz-ben 1961-ben még 6645 forint volt az egy tagra jutó jövedelem, tavaly pedig több mint 14.000 forintot keresett egy-egy tsz-gazda./mti/

- . -

bb.47. a máv szimfonikusok beethoven-hangversenyét,

gk/n/fm

1964. július 14.

amelyet múlt hét péntekről a kedvezőtlen idő miatt el kellett halasztani, - július 16-án, csütörtökön este 8 órakor tartják meg a városmajori szabadtéri színpadon. vezényel vaszy viktor./mti/

- . -

14.24/-n

-25-

le

bb 42. 120.000 holdról aratták le a gabonát a hajduságban

vid ká sk vm

1964. július 14.

a hajduságban az elmúlt napok időjárása kedvezett az aratásnak, a kombájnok, aratógépek folyamatosan dolgozhattak a tsz-ek és az állami gazdaságok gabonátláin. a nagylétei, a nádudvari, a földesi és a hajduböszörményi szövetkezetekben naponta 15-16 órát aratnak a kombájnok, s így 60-80 mázsával emelkedett napi teljesítményük. a betakarítás dandárjában naponta mintegy 10 ezer hold termését takarítják be. tizenöt termelőszövetkezet közölte már a munkák befejezését, s innen a gépeket a környező gazdaságokba irányították át. a 27 ezer hold őszi és tavaszi árpa mellett 18.000 hold rozsot és mintegy 75.000 hold búzát vágta le, vagyis 120.000 holdról takarították be a termést. a munkák mostani üteme mellett a hét végére alig marad lábon álló gabona a hajduságban./mti/

-. -

bb 43. a felsőszentiváni új élet tsz bács megye Legtisztább termelőszövetkezete

vid gk vm fm

1964. július 14.

a bács megyei vöröskereszt-szervezet értékelte a termelőszövetkezetek tisztasági versenyének első félévi eredményét, s megállapította, hogy a felsőszentiváni új élet termelőszövetkezet került az első helyre. a tsz tanyaközpontjainak rendezettségét, a szérszűrt tisztaságát, az istálló-és műtrágya előírás szerinti rakározását példaként állították a megye valamennyi közös gazdasága elé./mti/

-. -

bb 44. dán népi együttes vendégszereplése somogyban

vid gk vm fm

1964. július 14.

kéthetes vendégszereplésre somogyba érkezett koppenhága város ifjúsági népi együttese, a 38 tagú tingilutti-táncegyüttes. a siófoki földművelőszövetkezet „balaton”, táncegyüttesének vendégeként tartózkodnak a magyar tenger mellett s közben nyolc somogyi községben adnak műsort. első fellépésükre kedden került sor balatonszabadiban, ahol nagy sikert arattak jellegzetes dán népi táncaikkal.

a dán együttes a július 25-én kezdődő kétnapos balatonföldvári folklórfesztiválon is fellép./mti/

-. -

14.30/-n

-26-

le

bb.48. helyrehozzák a károkat a felhőszakadás-sújtotta villány-siklósi szőlőhegyeken

vid/ká/n/tr/cz

1964. július 14.

az ország egyik legnépesebb történelmi borvidékét, a villány-siklósi dombvonulatot, rövid időn belül három pusztító felhőszakadás sújtotta. a lejtőkön lezuduló víz nagy károkat okozott a termő szőlőkben. a legnagyobb felhőszakadás a múlt hét péntekjén érte a borvidéket, amikor is -becslés szerint - öt-hatezer köbméternyi termőföldet mozgatott meg a lejtőkön lezuduló esőlé és hatalmas vízmosságok átsórt a szőlőtőkék között.

e hét első napjaiban, miután megszikkadt a talaj, a borvidék állami és szövetkezeti gazdaságai megkezdték a helyreállítást. jelenleg mintegy ezer szőlőmunkás dolgozik a domboldalakon: tisztítják a vízlevezető árkokat és betemetik a keletkezett vízmosságokat. a legsürgősebb munka most a termőtőkék rendbehozása, megóvása. a lejtőkön levő szőlőtőkék közül soknak a gyökere is kilátszik, mivel a víz kimosta körülötte a földet. ezeket most újra beágyazzák a talajba, az alsóbb, lankásabb részeken viszont, ahol valósággal beiszapolódtak a szőlőbokrok, kiszabadítják a tőkéket, nehogy „befulladjanak”, .

a borvidéken évente jelentkező eróziós károk végleges megszüntetésére átfogó talajvédelmi terv készül. ezt a szőlővidék folyamatban levő általános rekonstrukciója keretében valósítják majd meg a gazdaságok. a korszerű talajvédelmi berendezések 2500-3000 hold nagyüzemi szőlőt védenek meg a mostanihoz hasonló károktól./mti/

-. -

bb.49. új búzát őrölnek szolnok megye malmai

vid/tr/n/ká

1964. július 14.

a szolnok megyei malmokba megérkezett az új termés. elsőként a szolnoki tiszta malomban kezdték meg a környező községekből, szajol, tószeg, szandaszőlős, rákóczi falva közös gazdaságaiból érkezett idei buza őrölését. a molnárok naponta ötszáz mázsa búzából készítenek jóminőségű lisztet. új búzát őröl a törökszentmiklósi malom is. a kenyérgyárak és a sütőüzemek a jövő héten kapják az idei búzából készült első liszt-szállítmányokat./mti/

-. -

14.44/-n

-27-

me

bb 45. osztják a gabonaelőleget a bács megyei termelőszövetkezetekben
vid ká sk vm 1964. július 14.

bács megyében a kombájngabonát megfelelő tisztítás és szárítás után teherautók, vontatók szállítják az állami magtárakba, a szövetkezeti gazdaságok eddig csaknem 1300 vagon terményt adtak át az államnak, a kombájnnal csépeelt gabonából megkezdtek a tagok részesedésének kiosztását is. a tataházi petőfi tsz-ben - január elseje óta számítva - minden száz forint értékű munka után 12 kilogramm árpát kaptak a szövetkezeti gazdák, megkezdtek a kenyérnekvaló kiosztását is, az idei termésből több mint 4000 vagon búzát adnak ki ilyen címen./mti/

bb 46. a városmajori szabadtéri színpadon
k gk vm fm 1964. július 14.

a hét végén folytatódik a vidéki színházak vendégjátéka, július 17-én és 18-án a győri kislelud színház művészei lépnek fel, pénteken 8 órai kezdettel király dezső - vécsy ernő :, az igazi,, című háromfelvonásos zenés vígjátékát mutatják be váradi györgy rendezésében, szombaton ugyancsak 8 órai kezdettel rostand: ,,cyrano de bergerac,, című romantikus drámája kerül színre, a rendező: szilágyi albert./mti/

bb 50. a jáki traktoros család
vid ká sk vm 1964. július 14.

a vas megyei ják község termelőszövetkezetében négy papp nevű traktoros dolgozik, nemcsak névrokonok, édes testvérek ők, s nagy közöttük a vetélkedés: melyikük szerez dicsőséget a családnak.

a négy testvér közül jelenleg három dolgozik, a legfiatalabb ugyanis beteg, a legidősebb testvér, ferenc szk-3-as kombájnon arat, sándor - aki kiváló dolgozó kitüntetést kapott a szövetkezettől - nemrég szerelő tanfolyamot végzett, s most naponta legalább kétszer végigjárja motorral a gépeket a határban, bátyja kombájnjának javítását is órá bízták, a harmadik testvér, istván kombájnos testvére után lánctalpas traktorral tarlót buktat, sajnos az időjárás sokszor megzavarja a testvérek munkáját, a múlt péntek óta dolgoznak, s azóta mindössze két és fél nap volt alkalmas aratásra, ferenc gépével eddig 40 holdnyi területre takarította be a gabonát./mti/

14.50/a

- 28 -

~~bb 52. súlyos baleset - 1. folytatás~~

~~átan megsérültek, közülük kettenok a lábujjok súlyos, a csővel
sültet a zalaegerszegi megyei kórházba szállították a mentők,
sérültek között öt 8 éves aluli gyermek van, a rendőrség az ügyben
folytatja a vizsgálatot./mti/~~

bb.53. emberölés féltékenységből

i zs/tm/n/zs

1964. július 14.

hétfőn a késő esti órákban a 8. kerület benyovszky móríc utca 8 szám alatti lakásban nádgyuláné, 44 éves takarítónő féltékenységből - ittas állapotban - szíven szurta pilár rezsó 57 éves kapuórt, akivel közös háztartásban élt, a szerencsétlen ember a helyszínen meghalt, nádgyulánét a rendőrség emberölés büntette miatt őrizetbe vette./mti/

bb. 54. súlyos baleset - dömperral

i zs/tm/n/zs

1964. július 14.

óbudán a külső-bécsi uti téglagyár 3-as telepén homokfuvarozás közben dömperral felborult és egy hét méter mély gödörbe zuhant fenyvesi benjámin 32 éves gépkocsivezető, a mentők súlyos sérüléssel szállították kórházba, a felelőség megállapítására vizsgálat indult./mti/

bb.55. közlekedési balesetek

i zs/tm/n/zs

1964. július 14.

pesterzsébeten a vörösmarty utca 120 szám előtt kizlinger lászló 19 éves gépkocsivezető figyelmen kívül hagyta a járműjét, s összeütközött egy kerékpárossal, a baleset következtében a kerékpáros, bálint andrás 57 éves közért-vezető, súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett.

bakó józsef 23 éves budapesti lakos ujjesten a pozsonyi utca 1. szám előtt figyelmen kívül ment át a villamos síneken és egy villamos - műhelykocsi elütötte, súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett.

a 11. kerületben a szabadság ut 22/b számú ház előtt osztrics istván, 37 éves lakatos motorkerékpárjával nem adta meg az elsőbbséget kovaltsik kálmánné 67 éves budapesti lakosnak, a motorkerékpáros elütötte az idős asszonyt, s mindketten súlyos, nem életveszélyes sérüléssel kerültek kórházba.

a 7. kerületben a dembinszky utca és bethlen gábor utca kereszteződésénél, magyar sándor 31 éves gépészmérnök gépkocsijával nem adta meg az elsőbbséget egy autóbussznak, s a két jármű összeütközött, magyar sándor súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett./mti/

15.00/a

- 29 -

bb 56. a tsz-ek és ipari üzemek segítségét is kérik az új oktatási intézmények felépítéséhez - ülést tartott a borsod megyei tanács végrehajtó bizottsága

vid hné vm fm

1964. július 14.

a borsod megyei tanács végrehajtó bizottsága keddi ülésén megtárgyalta a megye művelődési intézményeinek - elsősorban iskoláinak - anyagi ellátottságát.

az elhangzott beszámoló szerint - bár az utóbbi három évben több pénz jut oktatási célokra - a lemaradást még nem sikerült pótolni. a tantermek számának növekedése lassú. új tantermek kizárólag körzeti iskolák részére épültek. egyes helyeken szép példák vannak arra, hogy a körzeti iskolák költségeihez és az érdekelt községek is hozzájárulnak. hejőkeresztúron például a szükséges 1,2 millió forintot három község adta össze, mikóházán pedig három tanterem építéséhez négy község járult hozzá. segítenek a tsz-ek is. tiszakesziben az óvoda építését anyaggal és fuvarral a közös gazdaság segítette. tiszakarádon egy eddig más célra használt épületet a tsz segítségével és a községfejlesztési alapból alakították át iskolának.

az iskolareform bevezetése óta 146 politechnikai műhely épült nagyobb részben társadalmi erőből, 53 iskolában azonban ez még hiányzik.

a végrehajtó bizottság beható vita után több határozatot hozott. eszerint az állami támogatáson kívül a helyi erőforrások fokozott felhasználásával kell építeni tantermeket, politechnikai műhelyeket, valamint nevelői lakásokat. tervet kell kidolgozni arra, hogy hol, milyen anyagi fedezetből, milyen művelődési létesítményt akarunk építeni a községek. a beruházásokat központosítani kell és a községfejlesztési alapokat is ennek megfelelően kell felhasználni. kérik az ipari üzemeket: segítsék az iskolai szertárakat, elsősorban fizikai-kémiai szemléltető eszközök, valamint a politechnikai oktatáshoz szükséges berendezések ajándékozásával. felkérlik a tsz-eket is, hogy a rendelkezésükre álló kulturális alapból segítsék a községek művelődési intézményeinek fejlesztését./mti/

- . -

bb 57. ittasan vezetett - halálra zuzta magát

vid hné vm fm

1964. július 14.

fekete tiber tiszaujfalusi lakos a napokban ittasan vezette motorkerékpárját s 60 kilométeres sebességgel egy lovaskocsiba rohant. fekete tiber kórházba szállítás után rövidesen belehalt súlyos sérüléseibe./mti/

- . -

15.15/a

- 30 -

me

bb 52. súlyos baleset padáron

vid gk vm fm

1964. július 14.

súlyos baleset történt a zala megyei padár községben. a tsz majorja előtt gabonát raktak egy traktorvontatású pótkocsira. kecseg istván traktorvezető a mintegy 8 mázsa gabonával megrakott gépen elindult a magtár elől. a traktor után akasztott, levizsgázatlan pótkocsi neki ütközött a traktornak. a vezető nem tudta megállítani a gépet, s a lejtőn a pótkocsi felborult, amelyen a szerencsétlenség pillanatában heten tartózkodtak. hatan megsérültek, közülük ketőnek az állapota súlyos. a sebesülteket a zalaegerszegi megyei kórházba szállították a mentők. a sérültek között öt 8 éven aluli gyermek van. a rendőrség az ügyben folytatja a vizsgálatot./mti/

- . -

bb 51. papucs- és paprikavásár, kirakatverseny, borszőkökut, divatbemutató - a szegedi kereskedelem készül az ünnepi hetekre

vid lk-lm szf

1964. július 14.

a jövő héten kezdődő szegedi kulturális eseménysorozatra, a sok turista fogadására felkészül a kereskedelem is. szinte a belváros minden részében ácsolják, építik a színes pavilonokat, rendezik a különféle árubemutatókat, kiállításokat.

az egyik pavilionsort ajándékvásárnak rendezik be. egyebek között a szegedi jellegzetességeket, a helybeli paprikafeldolgozóban készült különleges csemege pirospaprikát, a himzett szegedi sarkos papucsot, a halbicskát, a szegedi zenélő képeslapokat árusítják itt. a szőke tiszta hajószállón fürdőruha-bemutatót, a hungária-szálló nagytermében divatbemutatót, másutt ruházati, porcelán, kozmetikai és egyéb kiállítást nyitnak. a borkiállítás borszőkökut, az őszibarack-kiállításon őszibarackpálinkaszőkökut állítanak fel. a nagyszabású kirakatversenyen három déli megye, budapest és négy nagyváros kirakatrendezői vesznek részt.

az üzlethálózat is felkészült a várható rendkívüli forgalomra. az eddigieken kívül tíz nagy csemegebolt vasárnapi nyitvatartását rendelték el. a boltokban egyebek között mintegy ötven ezer rud szegedi csemegezártai nagymennyiségű egyéb élelmiszer és más cikk, például 30 millió „szeged”, cigaretta forgalomba hozatalát tervezik./mti/

- . -

bb 58. törlik a szabolcsi dohányt

vid ká/sk-lm -cz

1964. július 14.

a csapadékos időjárás hatására szépen fejlődnek a szabolcsi dohányültetvények és július 14-én, a nyíregyházi állami gazdaságban megkezdtek az alsó levelek törését. a citrom-sárgára ért aljlevelekből a megye gazdaságai mintegy 20 000 mázsát gyűjtenek be./mti/

15.50/a

- 31 -

me

bb 59. debreceni diákok a bolgár tengerparton

vid gk szb fm

1964. július 14.

debrecen és a bulgáriai burgasz az idén diákcsereit valósított meg. tavasszal 70 tagu burgaszi csoport tartózkodott tíz napig debrecenben. viszonzásul kedden debrecenből hetven fiatal utazott a bolgár tengerparti városba. diáktalálkozókon és ifjúsági sportvetélkedőn vesznek részt, s a tengerparton nyaralnak. /mti/

..-

bb 60. tájékoztató az 1965. évi állattenyésztési, nevelési és hizlalási akciókról - kétezer-kétezerhétszáz forintos kedvezménnyel vásárolhatnak üszőt a háztáji és egyéni gazdaságok

t kz/hné szb ká

1964. július 14.

a kormány gazdasági bizottsága jóváhagyta az 1965. évi gabona-felvásárlási szerződések, valamint a szerződéses állattenyésztési, nevelési és hizlalási akciók feltételeit. rékai gábor, a gabona tröszt vezérigazgatója és balogh józsef, az állatforgalmi tröszt igazgatója kedden ismertették a sajtó munkatársaival az ezzel kapcsolatos kérdéseket.

az ország ellátásához szükséges vágó- és tenyészállatokat a termelőszövetkezetek, valamint a háztáji és egyéni gazdaságok ma már döntő többségében a különböző szerződéses akciók keretében adják át az állatforgalmi vállalatnak, - hangsúlyozták a tájékoztatón. - az egyénileg és népgazdaságilag egyaránt előnyös és jól bevált akciókat lényegében az 1964-ben érvényes feltételekkel tartják fenn. a sertéshizlalási, a baconsertés-nevelési, a süldőnevelési, a kocartással egybekötött süldőnevelési, valamint a hároméves kocartási és süldőnevelési akciók, mind az átvételi árak, mind az egyéb feltételek tekintetében változatlanul folytatódnak a következő évben. ugyanígy változatlan feltételekkel folytatják a vemhes üsző nevelési szerződések kötését is. az új szerződés-nyomatványok magukban foglalják azt a jelenleg már érvényben levő kedvezményt, amely szerint ha a háztáji és egyéni gazdaságok a szerződéses sertéshizlalási akció keretében részükre biztosított darabonkénti 1.5 mázsa abraktakarmányt nem veszik igénybe, akkor az átadott sertés minden kilója után a szerződéses áron felül 1.50 forint felárat kapnak. az új növendékmarha-hizlalási, a kis súlyú növendékmarha-nevelési, a marhahizlalási, a termelőszövetkezeti borjunevelési és a többéves borjuszaporulat értékesítési szerződések az átvételi árat változatlanul hagyták, az egyéb feltételekben azonban némi módosítás történt. a módosításnál a gazdasági bizottság tekintetbe vette, hogy a háztáji és egyéni gazdaságok takarmányellátása javult, s a következő évben a terméskilátásokból ítélve még kedvezőbben alakul. erre alapozottan megszüntette a kis súlyú növendékmarha nevelési akcióban a darabonkénti egy-két mázsa takarmányjuttatást.

/folyt.köv./

16. 10/a

- 32 -

me

bb 60. /tájékoztató az 1965. évi... 1. folyt./- szb

a növendékmarha-hizlalási akcióban a háztáji és az egyéni gazdaságok az új feltételek szerint a saját tenyésztésükből származó szerződéses növendékmarhák után darabonként egységesen két mázsa abraktakarmány állami áron történő vásárlására jogosító utalványt kapnak.

a háztáji és egyéni gazdaságok tehéntartásának elősegítésére a gazdasági bizottság kedvezményes akciókat hagyott jóvá. azok a háztáji és egyéni termelők, akik kiselejtezett 1. vagy 2. osztályu selejt-tehenük helyett saját tenyésztésből származó, vagy vásárolt üszőt állítanak tenyésztésbe - s azt vemhesítik - az állatforgalmi vállalatnak átadott selejt-tehenükért a szabadfelvásárlási áron felül különként 3 forint üszőbeállítás prémiumot kapnak. azok a háztáji és egyéni gazdaságok, amelyek nem rendelkeznek a pótláshoz szükséges tenyészüszővel, selejt-tehenük szabadfelvásárlási áron történő értékesítésével egyidejűleg 3000, 3600, illetve 5800 forintos kedvezményes áron üszőt vásárolhatnak az állatforgalmi vállalatnál. ugyanilyen kedvezményes áron vásárolhatnak tenyészüszőt azok a háztáji és egyéni gazdaságok is, amelyek igazolják, hogy legalább egy év óta nem rendelkeznek nőivarú szarvasmarhával.

az utóbbi akciókkal - mint rámutattak - az állami jelentős anyagi áldozatot vállal. a tenyészüszőt vásárló gazdaságok részére nyújtott kedvezményt mi sem bizonyítja jobban, mint az a körülmény, hogy a 3000, 3600, illetve 5800 forintos áron vásárolható szűz és vemhes üszőket az állatforgalmi vállalatok a tenyésztési szerződések alapján 5000, 6000, illetve 8500 forintért veszik. a gazdaságok ilyen módon a vásárolt üsző minőségétől és állapotától függően 2000, 2700 forint értékű kedvezményben részesülnek.

a kormány - hangsúlyozták a továbbiakban - nagy jelentőséget tulajdonít a hároméves kocartási és süldőnevelési, valamint a többéves borjuszaporulat értékesítési szerződéseknek. ezek több évre előre szavatolják a háztáji és egyéni gazdaságoknak a biztonságos és megfelelő áron történő értékesítést. a többéves szerződésben megállapított - szavatolt - árak érvényben maradnak akkor is, ha később, a piaci helyzetből adódóan, annál alacsonyabb felvásárlási árak kerülnének megállapításra. ha viszont az állami felvásárlási árakat és egyéb juttatásokat a több évre szóló szerződésekben szavatoltnál magasabban állapítanák meg, úgy ezeket a magasabb árakat és nagyobb kedvezményeket automatikusan alkalmazák a többéves szerződéses rendszerben is.

az 1965. évi gabonaértékesítési szerződésekről rékai gábor elmondotta, hogy a szerződéskötés már augusztusban országsszerte megkezdődik. a szerződés feltételei teljesen azonosak az 1964. évével. /mti/

..-

16. 15/a

- 33 -

me

bb 61. háboruból visszamaradt akna robbant debrecenben

vid hmé-lm fm

1964. július 14.

kedden debrecenben majdnem végzetessé váló szerencsétlenség történt. páll jános 14 éves debreceni gyermek a háboruból visszamaradt aknát talált, s azt elrejtette. kedden elővette az aknát és játszani kezdett vele. kicsavarta a robbanótöltetet, amely a kezében felrobbant. a gyermek jobb kezefeje szétroncsolódott és súlyosan megsérült a bal keze és az arca is. súlyos, de nem életveszélyes állapotban a debreceni sebészeti klinikára szállították. a vizsgálat megállapította, hogy a gyermeknek az volt a szerencséje, hogy kicsavarta a robbanó töltetet és így nem az aknában robbant, ha ez bekövetkezik, életével fizetett volna a veszélyes játékért./mti/

--

bb 64. kimagasló teljesítmények az állami gazdasági kombájnosok versenyében

1 cs/sk-lm ká

1964. július 14.

az állami gazdaságok hagyományos kombájnos versenyében az szk gépekkel dolgozó kombájnosok közül hatvanan érték el, illetve haladták túl a 30 vagonos teljesítést. az ország kenyéréért folyó vetélkedésben az első helyet továbbra is juhász istván, a pankotai állami gazdaság kombájnos tartja, aki 5882 mázsa gabonát adott át gépe alól. a második helyezett barna lászló, ugyancsak a pankotai állami gazdaságból, 5793 mázsa, a harmadik husztafik mihály, a surjáni állami gazdaságból, 5540, negyedik halász páál, a pankotai állami gazdaságból, 5256, ötödik pedig vas andrás, a szenttamási állami gazdaságból, 4677 mázsa teljesítményével.

a kisebb teljesítményű hazai kombájnosokkal dolgozók közül györgy istván, a hódmezővásárhelyi állami gazdaság kombájnos vezet, aki 21,5 vagon gabonát csépeelt ki gépével, a rendevágó gépek kezelőinek versenyében továbbra is varga sándor jár az élen, aki a soproni állami gazdaságban 509 holdról vágta le a gabonát./mti/

--

16.25/a

- 34 -

bb 62. tíz évvel ezelőtt pusztított az árvíz szigetközben - tanácsülésem emlékeznék meg az állam és a társadalom segítségéről

vid lk-lm szf

1964. július 14.

tizedik évfordulója érkezett el a szigetközi nagy árvíznek. a megáradt duna 1954 július 15-én ásványrárónál és kisbodaknál, július 16-án pedig dunakilitinél áttörte a gátat. a víz elárasztotta az egész szigetközt. negyvenötezer katasztrális holdat öntött el, 22 községben 1295 lakóházat rombolt le és többzet rongált meg. a szennyes hullámok elérték győr határát is, július 20-án átszakították a várost észak felől védő körtöltést és a földszintes házak ereszeig borították el a révfülöpi kerületet. huszonhét napig tartott a hősi védekezés, melyben segített úgyszólván az egész ország. az ár megfékezésére 900 köbméter fát, 330 000 homokzsákot, 50 000 kévrőzst és egyéb, összesen 16 millió forint értékű anyagot használtak fel.

azóta a falvak ujjaépültek, szebbek lettek mint azelőtt. az országos takarékpénztár 40 millió forint állami kölcsönt folyósított a házak ujjaépítésére. a védőtöltések megerősítésére, korszerű gátrendszer kiépítésére 120 millió forintot költött az állam.

szigetköz dolgos népe, mely elsősorban a saját szorgalmából kiheverte a pusztulás minden nyomát, ezekben a napokban több községben rendkívüli tanácsülésem emlékezik meg az árvíz katasztrófa évfordulójáról, az állam és a társadalom részéről nyújtott segítségről. ásványrárón, ahol az első gátszakadás bekövetkezett, július 17-én pénteken este tartanak rendkívüli tanácsülést./mti/

--

bb 63. százhuszezer tonnával növelték a kőolajfeldolgozást a szőnyi krakküzem átalakításával

vid lk-lm szf

1964. július 14.

a komáromi kőolajipari vállalat dolgozóinak az idén a tavalynál lényegesen több kőolajat kell feldolgozniuk. ezért kutatták annak lehetőségét, hogyan növelhetnék a berendezések kapacitását. a fizikai és műszaki dolgozók összefogásával a vállalat szőnyi telepén átalakították az egyik feldolgozót, az ugynevezett krakküzemet és módosították technológiáját is. a nagyjelentőségű munkát a tervezettnél három nappal előbb végezték el. az átalakított üzemben mintegy évi százhuszezer tonnával több nyersolajat dolgozhatnak fel.

a technológia módosításával csökkentették az üzem fajlagos energiafogyasztását is, elsősorban a fűtőolajfogyasztást. ezzel évi 2.5 millió forint költségmegtakarításra számítanak./mti/

--

17.00/a

- 35 -

bb 65. elindult az első vagon export kajszibarack bodakaj-
torról

vid ká/sk szb ká

1964. július 14.

az ország egyik legnagyobb gyümölcsstermelő gazdaságában, a bodakajtori állami gazdaságban az idén 331 holdon szedik a kajszibarackot, a korai fajta szedését 30 holdon már befejezték, s ebből 768 mázsa volt az össztermés.

Jelenleg 400 diáklány és fiú rakja kosarakba a „magyar legjobb”, kajszifajtát, 250-en pedig válogatják és csomagolják az árut. kedden elindult az első vagon export kajszibarack bodakajtorról. ezt követően még körülbelül 90 vagonnal küldenek külföldre. /mti/

-. -

bb 66. jugoszláv iróküldöttség budapesten

i tf/tr szb fm

1964. július 14.

a magyar-jugoszláv kulturális egyezmény alapján kedden jugoszláv iróküldöttség érkezett budapestre kéthetes tanulmányut-
ra. a delegáció tagjai: tanasije mladenovic költő, a belgrádi knjzevine novine című lap igazgatója és zivko jelicic prózairó,
a szpliti mogucnosti című folyóirat szerkesztője. /mti/

-. -

bb 67. „disznóvény a modern lakásban”, kiállítás a kossuth
lajos utcában

i kz szb ká

1964. július 14.

a fővárosi kertészeti vállalat és a fővárosi butor-hangszer
kiskereskedelmi vállalat nagy érdeklődésre számottartó kiállit-
tást rendez a kossuth lajos utcai lakásművészeti teremben. a
július 15-20 között délelőtt 11 órától este nyolc óráig megte-
kinthető kiállításon bemutatják a modern lakásban legelőnyö-
sebben alkalmazható disznóvényeket, a modern kislakásokhoz al-
kalmazkodó elhelyezési megoldásokat. a látogatók a bemutató
egész időtartama alatt megtekinthetik, illetve „tanulmányozhat-
ják”, a modern virágkötészet mesterfogásait. /mti/

-. -

17.00/Lm

-36-

me

bb 68. villy schugens,

k fe/sk szb zs

1964. július 14.

a belga dolgozók általános szövetségének /fgtb/ országos tit-
kára, tiznapos magyarországi tartózkodás után hazatért. eluta-
zása előtt látogatást tett somogyi miklósnál, a szot elnökénél
és beckl sándornál, a szot titkáránál, akikkel eszmecsere-t foly-
tatott magyarországi tapasztalatairól és a két ország szakszerve-
zeti mozgalmának kérdéseiről. /mti/

-. -

bb 69. ónodon megkezdték „a kőszívű ember fiai”,-nak forgatá-
sát

i s/gk szb fm

1964. július 14.

hosszu hónapok előkészületei után kedden ónodon megkezdték „a
kőszívű ember fiai”,-nak forgatását. jókai mór népszerű ifjusági
regényéből erdődy jános írt forgatókönyvet. a magyar filmgyártó
vállalat nagyszabású kétrészes, színes, szélesvásznú produkcióját
várkonyi zoltán rendezi.

a filmszalag első kockáira hildebrand istván operatőr már egy
nagyszabású tömegjelenetet rögzített. az első forgatási napon ugyan-
is azt a regényrészletet örökítették meg, amikor a magyar huszárok
és a bécsi diákok egy hidon összeecsapnak az osztrák csapatokkal. a
tervek szerint szerdán este a hatalmas erdőtüz-jelenetet veszik film-
szalagra. a stáb a hét végéig dolgozik ónodon. a film többi külső
felvételét sopronban, szentendrén, velencén, gödöllőn, valamint
leningrádban forgatják. az alkotásnak számos nagy tömegjelenete van.
a felvételeknél 15 000 statiszta működik közre. a baradlay-test-
vérek történetének filmrevitele hónapokat vesz igénybe.

a film főbb szereplői: a baradlay-család tagjai: richárd - mécs
károly, ödön - bitskey tiber, jenő - tordy géza, az anya szerepét
sulyok mária játssza. antoinette-t szemere vera, alfonsine-t béres
ilona, pál huszárt pedig páger antal személyesíti meg. /mti/

-. -

bb 72. az osztrák ifjusági vöröskereszt

gk szb zs

1964. július 14.

lagenloisban nyári nemzetközi ifjusági táborozást szervezett, amely-
re svájci, nyugatnémet, török és magyar vöröskeresztes fiatalokat
is meghívtak. a nemzetközi nyári táborozáson hat ifju vöröskeresz-
tes aktivista - három fiú és három leány - képviseli hazánkat. /mti/

-. -

17.20/a

- 37 -

me

bb 65. elindult az első vagon export kajszibarack bodakaj-
torról

vid ká/sk szb ká

1964. július 14.

az ország egyik legnagyobb gyümölcsstermelő gazdaságában, a bodakajtori állami gazdaságban az idén 331 holdon szedik a kajszibarackot. a korai fajta szedését 30 holdon már befejezték, s ebből 768 mázsa volt az össztermés.

jelenleg 400 diáklány és fiu rakja kosarakba a „magyar legjobb”, kajszifajtát, 250-en pedig válogatják és csomagolják az árut. kedden elindult az első vagon export kajszibarack bodakajtorról. ezt követően még körülbelül 90 vagonnal küldenek külföldre. /mti/

--

bb 66. jugoszláv iróküldöttség budapesten

i tf/tr szb fm

1964. július 14.

a magyar-jugoszláv kulturális egyezmény alapján kedden jugoszláv iróküldöttség érkezett budapestre kéthetes tanulmányut-
ra. a delegáció tagjai: tanasije mladenovic költő, a belgrádi knjzavne novine című lap igazgatója és zivko jelicic prózaíró, a szpliti mogucnosti című folyóirat szerkesztője. /mti/

--

bb 67. „disznóvény a modern lakásban”, kiállítás a kossuth
lajos utcában

i kz szb ká

1964. július 14.

a fővárosi kertészeti vállalat és a fővárosi butor-hangszer kiskereskedelmi vállalat nagy érdeklődésre számottartó kiállítást rendez a kossuth lajos utcai lakásművészeti teremben. a július 15-20 között délelőtt 11 órától este nyolc óráig megtekinthető kiállításon bemutatják a modern lakásban legelőnyösebben alkalmazható disznóvényeket, a modern kislakásokhoz alkalmazkodó elhelyezési megoldásokat. a látogatók a bemutató egész időtartama alatt megtekinthetik, illetve „tanulmányozhatják”, a modern virágkötészet mesterfogásait. /mti/

--

17.00/Lm

-36-

me

bb 68. villy schugens,

k fe/sk szb zs

1964. július 14.

a belga dolgozók általános szövetségének /fgtb/ országos titkára, tiznapos magyarországi tartózkodás után hazatért. elutazása előtt látogatást tett somogyi miklósnál, a szot elnökénél és beckl sándornál, a szot titkáránál, akikkel eszmecserét folytatott magyarországi tapasztalatairól és a két ország szakszervezeti mozgalmának kérdéseiről. /mti/

--

bb 69. ónodon megkezdték „a kőszivü ember fiai”,-nak forgatását

i s/gk szb fm

1964. július 14.

hosszu hónapok előkészületei után kedden ónodon megkezdték „a kőszivü ember fiai”,-nak forgatását. jókai mór népszerű ifjúsági regényéből erdődy jános írt forgatókönyvet. a magyar filmgyártó vállalat nagyszabású kétrészes, színes, szélesvásznú produkcióját várkonyi zoltán rendezi.

a filmszalag első kockáira hildebrand istván operatőr már egy nagyszabású tömegjelenetet rögzített. az első forgatási napon ugyan-
is azt a regényrészletet örökítették meg, amikor a magyar huszárok és a bécsi diákok egy hidon összezsapnak az osztrák csapatokkal. a tervek szerint szerdán este a hatalmas erdőtüz-jelenetet veszik film-
szalagra. a stáb a hét végéig dolgozik ónodon. a film többi külső felvételét sopronban, szentendrén, velencén, gödöllőn, valamint leningrádban forgatják. az alkotásnak számos nagy tömegjelenete van. a felvételeknél 15 000 statiszta működik közre. a baradlay-testvérek történetének filmrevitele hónapokat vesz igénybe.

a film főbb szereplői: a baradlay-család tagjai: richárd - mécs károly, ödön - bitskey tiber, jenő - tordy géza, az anya szerepét sulyok mária játssza. antoinette-t szemere vera, alfonsine-t béres ilona, pál huszárt pedig páger antal személyesíti meg. /mti/

--

bb 72. az osztrák ifjúsági vöröskereszt

gk szb zs

1964. július 14.

lagenloisban nyári nemzetközi ifjúsági táborozást szervezett, amelyre svájci, nyugatnémet, török és magyar vöröskeresztes fiatalokat is meghívtak. a nemzetközi nyári táborozáson hat ifju vöröskeresztes aktivista - három fiu és három leány - képviseli hazánkat. /mti/

--

17.20/a

- 37 -

me

bb 70. geodéziai vándorgyűlés debrecenben - átadták a Lázár deák emlékérmét

vid Lk szb szf

1964. július 14.

kedden debrecenben, a kossuth Lajos tudományegyetem aulájában megkezdődött a geodéziai és kartográfiai egyesület négynapos vándorgyűlése. több mint százötven geodéta, kartográfus, térképező, városrendezési szakember, műszaki tervező és birtoknyilvántartó jelent meg a megnyitón.

dr. homoródi Lajos, a budapesti műszaki egyetem tanszékvezető tanára, a geodéziai és kartográfiai egyesület elnöke üdvözölte a megjelenteket, majd raum frigyos egyesületi főtitkár tartott megnyitót. ezt követően ünnepélyesen átadták a Lázár deák emlékérmét dr. hankó Géza és dr. Imrédi Molnár László budapesti egyetemi tanároknak, sokévtizedes kimagasló szakmai tudományos munkásságukért. Lázár deák szerkesztette félezer évvel ezelőtt az első egységes hazai térképet, a tiszteletére alapított emlékérmét minden második évben ítélik oda.

a tanácskozás első napján dr. Gyires Béla debreceni egyetemi tanszékvezető tanár tartott előadást, majd Horváth Tibor mérnök, a geodéziai és kartográfiai egyesület debreceni csoportjának titkára ismertette debrecen városmérésének adatait. érdekes előadásában elmondta, hogy az első hiteles városmérési adatokat 1872-ben jegyezték fel, s még ma is az akkor készült rajzokat veszik figyelembe a méréseknél. ma 77 000 hold a városhoz tartozó terület, s a belső terület 7 891 hold. ez rendkívül kedvező debrecen továbbfejlesztésére, mert nem kell a városmagot, a belváros területét növelni. hat-nyolcemeletes lakóépületekkel a jelenlegi területen fejlődhet ki a jövő debrecene.

a tanácskozás első napján a technika házában térképkiállítást nyitottak. /mti/

..-

bb 71. német kulturális napok a balatonkörnyéki üdülőkben

i áe/sk szb fm

1964. július 14.

a német demokratikus köztársaság budapesti kulturális és tájékoztató irodája a balatonkörnyéki üdülőkben előadásorozatot rendez, amely a demokratikus németország kulturális eredményeiről tájékoztatja az érdeklődőket. a német kulturális napok eseménysorozata balatonfüreden az ndk képzőművészeti szakköreinek kiállításával kezdődött. ebből az alkalomból Ernst Ráder, az ndk kulturális és tájékoztató irodájának igazgatója nyitotta meg az augusztus 15-ig tartó programot. a megnyitón ünnepségen a balatonfüredi szót szanatórium nagytermében német művészek adtak hangversenyt. a következő hetekben számos balatonmenti üdülőkben rendeznek koncerteket, kiállításokat, filmvetítéseket. /mti/

17. 80/a

- 38 -

bb 73. vízrebocsátották a székesfehérvár nevű új magyar tengerjárót

i sl/tr-lm ki

1964. július 14.

a magyar hajó- és darugyár angyalföldi gyáregységében kedden délután vízrebocsátották a dtert új 1 300 tonnás áruszállító hajóját, amely magyar színekkel járja majd a világ-tengereket. a vízrebocsátási ünnepségen részt vett római Rudolf - közlekedés- és postaügyi miniszterhelyettes, dr. Bélay József, a kpm hajózási főosztályának vezetője és Schusztér József, a dtert igazgatója. az ünneppi alkalomból ellátogatott a hajógyárba dr. Tillingér István, a székesfehérvári városi tanács vb elnöke is, mert az új hajót nagymultu városunkról nevezték el.

a mostani vízrebocsátás különösen jelentős a magyar hajó- és darugyár számára, mert az új hajó még korszerűbb és biztonságosabb mint elődei. a hagyományos egyenáram helyett váltóáramu villamosberendezéssel szerelik fel, ez feleslegessé teszi külön egyenirányító alkalmazását, kisebb helyet foglal el, így növekszik a hajó szabadtere. forgódaruját a legkorszerűbb hidraulikával működik. rakodóterét pedig megnagyobbították, különleges szigeteléssel elejét veszik a tűzveszélynek és így a hajó a gyulékony gyapot szállítására is alkalmassá válik.

a vízrebocsátást követően a hajón folytatódik a gépek szerelése, hogy már a kora ősszel elindulhasson első útjára az új magyar tengerjáró. /mti/

..-

bb 74. nőkonferencia Békéscsabán

vid Lk-lm fm

1964. július 14.

kedden Békéscsabán nőkonferenciát rendezett a szakszervezetek megyei tanácsának elnöksége. mintegy 120 békés megyei asszony - megyei, járási, városi nőtanácsi titkár, községi, üzemi, termelőség-összetevői, szakszervezeti nőaktivista - hallgatta nagy érdeklődéssel Turgonyi Juliának, a magyar nők országos tanácsa művelődési osztályvezetőjének élménybeszámolóját a májusi bukaresti 2. nemzetközi szakszervezeti nőkonferenciáról. //mti/

..-

17. 35/a

- 39 -

bb 75. óriási anticiklon-rendszer európa felett: tovább tart a meleg, csökkenőben a zivatarok száma - a balaton 24.6 fokos

i cs/hné-Lm La

1964. július 14.

skandinávia feletti központtal óriási kiterjedésű anticiklon-rendszer terpeszkedett el európa légterében és csupán a brit-szigetek térsége, valamint a fekete-tenger partvidéke maradt ki hatás-zónájából. így a kontinens nagy részén viszonylag száraz, meleg időjárás vált uralkodóvá, a felmelegedés azonban még mindig csak spanyolországban és - furcsa módon - moszkvától az uralg terjedő területeken érte el a 30-33 fokot.

hazánkban hétfőn csak délután kezdődött el a gomolyfelhők gyors kialakulása, főleg a keleti országrészek felett. budapest-szeged vonalától keletre sokfelé voltak záporosók, zivatarok, a csapadékhozamuk azonban alig néhány milliméter. néhány állomás: királyrét, békéscsaba, mezőhegyes és tiszakécske azonban 12-19-27, illetve 34 millimétert jelentett. budapest délkeleti peremkerületeiből ugyancsak nagyobb zivatart, sőt jégesőt jeleztek a megfigyelők.

a hétfői hőmérséklet országsszerte 26-30 fokig emelkedett, s ezzel a középhőmérséklet vasárnapi 1.6 fokos hiánya megszűnt, sőt 1.8 fokkal már melegebb volt a sokévi átlagnál. kedden ugyan-csak derült, szép idővel kezdődött a nap, s csupán a délutáni órákban felhősödött be az égből néhány vidék felett. a maximumok 28-30 fokig emelkedtek, a balaton vize már 24.6 fokos volt.

a meteorológiai intézet központi előrejelző osztályán adott tájékoztatás szerint a következő 36 óra időjárását a nagy anticiklon-rendszer határozza meg, sőt valószínűleg legalább péntekig nagyobb változásra, időrosszabbodásra nem kell számítani. noha lesz még nappali felhőképződés, néhány helyen esetleg zápor vagy zivatar is, az időjárás zivataros jellege gyengülőben van. a szerdai hőmérsékleti maximumok valószínűleg 28-31 fok között alakulnak ki, s a következő napokban a felmelegedés még fokozódik. /mti/

-- me

17.55/a

- 40 -

bb 76. elmer rice tájékoztatója az amerikai irodalom időszerű kérdéseiről

t tf/tr-L fm

1964. július 14.

a magyar újságírók országos szövetségének székházában kedden klubdélután rendeztek a hazánkban tartozkodó elmer rice amerikai író, a nemzetközi pen aleinöke tiszteletére. a baráti találkozón - irodalmi életünk számos képviselője jelenlétében - elmer rice nagy érdeklődéssel kísért tájékoztatót tartott az amerikai irodalom időszerű kérdéseiről. /mti/

--

bb 77. ben bella köszönő távirata dobi istvánhoz és kádár jánoshoz

lk-lm zs

1964. július 14.

ben bella, az algériai demokratikus és népi köztársaság elnöke, a nemzeti felszabadítási front főtitkára táviratban mondott köszönetet dobi istvánnak, az elnöki tanács elnökének és kádár jánosnak, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága első titkárának, a minisztertanács elnökének algéria nemzeti ünnepe, a függetlenség napja alkalmából kifejezett jókívánságaikért.

abdel aziz buteflika, az algériai demokratikus és népi köztársaság külügyminisztere ugyancsak táviratban mondott köszönetet péter jános külügyminiszternek algéria nemzeti ünnepe alkalmából kifejezett jókívánságaiért. /mti/

--

bb 78. a demokratikus ifjúsági világszövetség végrehajtó bizottságának záróülése

t bi/gg-lm zs

1964. július 14.

a demokratikus ifjúsági világszövetség végrehajtó bizottsága kedden a mémosz székházában befejezte az általános vitát az ifjúsági világszervezet tevékenységéről és további feladatairól. a végrehajtó bizottság ezután megkezdte a különféle határozati javaslatok megvitatását. az ülés a késő esti órákig folytatódott. /mti/

-- me

18.05/a

- 41 -

bb 79. az előirányozottnál alacsonyabb önköltséggel dolgoztak a mecseki szénbányászok

vid sk/lm szf

1964. július 14.

a mecseki szénbányászati tröszt pécsi székházában kedden műszaki tanácskozást tartottak a komlói és a pécsvidéki bányák gazdasági és műszaki vezetői, párt- és szakszervezeti küldöttei. megbeszélték az első félév eredményeit, tapasztalatait és a további feladatokat.

pozsgay károly, a tröszt főmérnöke tájékoztatójában elmondotta, hogy a szénmedence dolgozói 66 400 tonna szenet adtak terven felül a népgazdaságak az első félévben, a fele kitűnő minőségű, kokszolható feketeszen volt, az 1963 évihez viszonyított termeléselemelkedést teljes egészében teljesítményük fokozásával érték el a mecseki szénbányászok, a tonnánkénti termelési önköltség hét forint harminchét fillérrel volt kevesebb az előirányozottnál. az első félév alatt pécs után a komlói bányákra is kiterjesztették a négynegyedes munkaszervezést, az év második felére kitűzött feladatok között első helyre sorolta a balesetek csökkentését.

a keddi tanácskozáson elhangzottakat az üzemi, műszaki és termelési tanácskozásokon csaknem 20 000 dolgozóval vitatják meg. /mti/

..-

bb 80. fogadás a francia nemzeti ünnep alkalmából

t fe/gg szb la

1964. július 14.

pierre francfort, a francia köztársaság budapesti nagykövete a francia nemzeti ünnep alkalmából kedden este fogadást adott. a fogadáson megjelent sulyok béla, a pénzügyminiszter első helyettese, horn dezső, a közlekedés- és postaügyi miniszter első helyettese, szilágyi béla külügyminiszterhelyettes, dr. ortutay gyula, a hazafias népfront országos tanácsának alelnöke és dr. rosta andre, a kulturális kapcsolatok intézetének ügyvezető elnöke, valamint a gazdasági, társadalmi és kulturális élet több más vezető személyisége. ott volt a budapesti diplomáciai képviselők számos vezetője és tagja. /mti/

..-

19.27/- szb

-42-

me

bb 81. „a zalameai biró,, bemutatójával megnyitotta hatodik évadját a körszínház

t s/gk szb fm

1964. július 14.

kedden este a jégszínház épületében kazimir károly rendezésében bemutatták calderon „a zalameai biró,, című színművét. ezzel az előadással immár hatodik évadját kezdte meg a népszereji körszínház. a spanyolországban játszódó történetet gáspár andre fordította. a díszletet rajkai györgy, a jelmezeket pedig láng rudolf tervezte. a zenét blum tamás komponálta.

„a zalameai biró,, címszerepét mádi-szabó gábor alakítja. az előadás többi főszerepét polónyi gyöngyi, lehoczky zsuza, szirtes ádám, szendrő józsef, rátonyi róbert, inke lászló és madaras józsef játssza. a bemutatót a közönség nagy tetszéssel fogadta.

calderon színműve tizennégyezer szerepel a körszínház műsorán. az idei évad másik darabja corneille: cid című, a múlt évben nagy sikerrel bemutatott drámájának felújítása. a cid-et az idén első ízben július 15-én, szerdán este adják elő. ezt az előadást szintén kazimir károly rendezte, a címszerepét bitskey tiber alakítja. corneille színművét hatszor adják elő. /mti/

..-

bb 82. időjárásjelentés

gg-lm la

1964. július 14.

a meteorológiai intézet jelenti július 14-én, kedden 19 órakor:

a meleg idő tovább tart

főként nappali felhőképződés, néhány helyen délutáni zivatar. mérsékelt, a zivatar idején átmenetileg megélénkülő szél. meleg marad az idő.

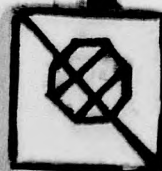
várható legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán 28-31 fok között. /mti/

..-

19.50/lm

-43-

me

bb 83. dietfried bernet budapestre érkezett

k ol/gk szb fm

1964. július 14.

kedden budapestre érkezett dietfried bernet, bécsi származású fiatal karmester. a tehetséges művész - aki 1962-ben elnyerte a liverpooli karmesterverseny első díját - már többször vendégszerepelt hazánkban. ezúttal július 18-án a magyar állami hangversenyzenekar koncertjét vezényli a keszthelyi kastély parkjában. a műsoron richard strauss-, liszt- és beethoven-művek szerepelnek. liszt esz-dur zongoraversenyét gabos gábor tolmácsolja. bernet július 20-án síófokon, 31-én pedig szegeden vezényli a budapesti mív szimfónikusok strauss-estjét. /mti/

..-

- v é g e -

21.30/- szb

-44-

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Vém utca 6-7. Telefon: 109 400, 109 400

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti bel földi hírek

1964. július 15.

bb 1. óvodák, iskolák, mozik, színházak, könyvkiadás... - a művelődésügy fejlődése a számok tükrében

i zs/tm-lm zs

1964. július 15.

a központi statisztikai hivatal munkatársai tanulságos összeállítást készítettek a művelődésügy fejlődésének adatairól. a számok - amelyek hozzávetőleges képet adnak az oktatási intézmények munkájáról, a kulturális létesítmények látogatottságáról - arról tanuskodnak, hogy az elmúlt esztendő a népművelés területén jelentős eredményeket hoztak.

az óvodák száma például az 1963-64-es esztendőben elérte a 3.136-ot, az óvónők száma pedig megközelítette a tízezret. 1949-1950-ben az óvodás gyerekek száma még mindössze 98.875 volt, 1958-59-ben már meghaladta a 170 000-ot, most pedig 184.345; azaz az óvodáskorúak 41,8 százaléka. érdekes, hogy az általános iskolák száma az előző évekhez viszonyítva némi csökkenést mutat, az osztálytermeké viszont emelkedett, s ma már több mint 31 000 tantermet tartanak számon hazánkban, évről-évre emelkedik az általános iskolai pedagógusok száma is: 1958-59-ben 55 000, 1960-61-ben már több mint 57 000, 1963-64-ben pedig 61 500 volt. az alsófokú tanintézetek diákjainak száma többéves fokozatos emelkedés után a most zárult tanévben alacsonyabb volt, mint az 1962-63-as esztendőben, bár az idén is megközelítette a másfél milliót.

jelentékenyen bővült a középiskolák hálózata: 1949-50-ben 387, 1960-61-ben 419, 1963-64-ben már 530 középfokú oktatási intézményben tanulhattak a diákok, a mostani tanévben egyébként első ízben érte el és haladta meg a középiskolai pedagógusok száma a tízezret. a fejlődést jól mutatja a középiskolás diáksereg számszerű növekedése is: öt esztendővel ezelőtt a középiskolai tanulók száma nem érte el a 180 000-ot, tavaly már 330 000 felett volt, az idén pedig több mint 385 000 volt. az egyetemeken és főiskolákon 1938-ban nem egészen 12 000-en, 1949-50-ben 23.250-en, 1962-63-ban 67 324-en, az idén pedig 82 280-an tanultak.

/folyt.köv./

- 1 -

Mej